Ազգ

Azg
armenian daily

Սեպտեմբեր
8
Չորեքշաբթի
1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ
ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնված... թիվ 172 (423)
գինը 10 ռ.
դասիչ 69149

Երեւան 375010
Հանրապետության 47

հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Վառելիք

Հաջորդ շաբաթվանից Գյումրին կստանա բնական գազ

Սեպտեմբերի 15-ից սկսած Գյումրի քաղաքին եւ Շիրակի ողջ շրջանին կմատակարարվի բնական գազ: Ինչպես հաղորդել է Նոյյան տապանի թղթակիցը Գյումրիից, ըստ Հայգազից Գյումրիի գազի տնտեսության ուղարկած հեռախոսագրի, հուլիսի 16-ի թիվ 373 որոշման համաձայն հաստատվել են բնակչությանը տրվող բնական գազի ժամանակավոր գներ: Միայն գազի սալիկի օգտագործման դեպքում այն կարժենա 300 ռուբլի մեկ մարդու համար, ջրատաքացուցիչի օգտագործման դեպքում 525 ռ., իսկ ջեռուցման դեպքում 1 քմ բնակարանի համար 150 ռուբլի:

ՆՏ

Այսօրվա

ՌԱԿ-ի ղեկավարը դիմում է Բուտրոս Ղալիին

Սեպտեմբերի 3-ին ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիին ուղերձ է հղել ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության ատենապետ դոկտ. Արշավիր Գյոնջյանը: Նամակում մտահոգություն հայտնելով այն մասին, թե սփյուռքահայ համայնքները, որոնք «սերտ կապի մեջ են գտնվում ՀՀ եւ ԼՂՀ պետական ղեկավարությունների հետ», հետզհետե ավելի մեծ մտահոգությամբ են հետեւում Լեռնային Ղարաբաղում ծավալվող իրադարձությունների սխալ մեկնաբանությանը, դոկտ. Գյոնջյանը ԼՂՀ ինքնապաշտպանական բանակի վերջին առաջխաղացումները բացատրում է Հայաստանին եւ Լեռնային Ղարաբաղին պարտադրված, «խեղդամահ անող շրջափակման շղթան փշրելու եւ Ղարաբաղի գյուղերի ու քաղաքների ազգաբնակչությանն ադրբեջանական հետագա հրթիռահրետակոծումներից վնասազերծելու» անհրաժեշտությամբ:

«Հայաստանի ու Ղարաբաղի հայաշխարհիկ կարիքների մոտավորապես 80 տոկոսը եւ վառելանյութն ամբողջությամբ, գրում է ՌԱԿ ղեկավարը, ներմուծվում է դրսից: Ադրբեջանի ու Թուրքիայի կողմից հաստատված շրջափակումների հետեւանքով դեղորայքի մատակարարումները գտնվում են անմխիթար վիճակում: Արդյունաբերությունը կաթվածահար վիճակում է: Տրանսպորտի աշխատանքը կրճատված է մեծ մասամբ: Հիվանդությունները ու բժշկությունը համատարած են, եւ գործազրկությունը, այն էլ արժեզրկման պայմաններում, 60 տոկոս է կազմում: Այս պայմանների տակ

♦ տես էջ 2

Ընդդիմություն

Սահմանադրության խորհրդի հերթական նիստը

Սեպտեմբերի 7-ին Ռամկավար Ազատական կուսակցության հանրապետական վարչության կենտրոնական գրասենյակում տեղի ունեցավ քաղաքացիական համաձայնության սահմանադրության խորհրդի հերթական նիստը, որը վարում էր ՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Նիստում հղկված առ հղկված քննարկվեցին միացյալ սահմանադրության վերջին «Դատական իշխանությունը», «Տեղական ինքնակառավարում» եւ «Եզրափակիչ դրույթներ» բաժինները: Դրանք հիմնականում հավանության արժանացան: Իսկ սկզբունքային եւ խմբագրական բնույթի որոշ փոփոխությունների վերջնական քննարկումը կայացավ նույն օրը տեղի ունեցած նիստում: ■

Զիլեր-Ալիեւ հանդիպում Մոսկվայում: Հեյդար Ալիեւի եւ Թուրքիայի վարչապետի միջեւ այս կարճատեւ հանդիպումը պետք է կայանա այսօր: Երկու երկրների ղեկավարները կքննարկեն ռազմաքաղաքական իրավիճակը շրջանում, ինչպես նաեւ մի շարք տնտեսական հարցեր: Բանակցություններում կքննարկվի նաեւ հայ-ադրբեջանական հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցը. **Սնարք Թուրան**

Մոսկվա

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԸ ՈՐՈՇԵՑ ՏԱԼ ԳԱԶ, ՆԱՎԹ ԵՎ ՄԱԶՈՒԹ

Ատոմակայանը կդառնա համատեղ ձեռնարկություն

Սեպտեմբերի 6-ին Մոսկվայում կայացած վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի եւ Ռուսաստանի առաջին փոխվարչապետ Օլեգ Լոբովի հանդիպման ընթացքում որոշվել է, որ Ռուսաստանը հում նավթի վաճառքի դեպքում Հայաստանին արտոնություններ կտա: Հայաստանին ուղարկվող 200-250 հազար տոննա նավթը կվաճառվի 1 տոննան 80-85 դոլլարով: Բացի այդ, կուղարկվի նաեւ 1,5 մլրդ խմ գազ եւ 60 հազար տոննա մազութ, թեեւ այդ հարցը կողմերը որոշել են հետաձգել մինչեւ սեպտեմբերի 10-15-ը: Այդ մասին հաղորդում է ԻՏԱՌ-ը:

Ընդհանուր ռուբլու գոտու ձեւավորման հարցի քննարկման ժամանակ ռուսական կողմը ցույց է տվել ստորագրության պատրաստվող համաձայնագրի այն կետը, ըստ որի Հայաստանի համար դրամանիշերի թողարկումը պետք է իրականացներ Ռուսաստանի Կենտրոնական բանկը: Օլեգ Լոբովը, ըստ ՆՏ-ի, հայտնել է, թե Հայաստանում հին դրամը նորով կփոխարինվի միայն 2-2,5 ամիս հետո, իսկ մինչ այդ հանրապետությանը կտրամադրվեն 1961-92 թթ. դրամանիշեր:

Քննարկելով հայկական ատոմակայանի վերագործարկման հարցը, Հրանտ Բագրատյանը նշել է, թե դրա համար անհրաժեշտ է 1-1,5 մլրդ ռուբլի: Օլեգ Լոբովը առաջարկել է դիմել նաեւ այլ երկրների օգնությանը, քանի որ նրանք նույնպես շահագրգռված են ատոմակայանի անվտանգ աշխատանքով: Փոխվարչապետը նշել է նաեւ, թե հայկական ատոմակայանը պետք է դառնել հայ-ռուսական համատեղ ձեռնարկություն, դրանք Ռուսաստանի սեփականության նախատեսությունը «դասարկ տեղը դրած չեներին»: Հր. Բագրատյանը պաշտպանել է այդ նախաձեռնությունը: Լոբովը նաեւ հայտարարել է, թե պետք է աշխուժացնել երկու երկրների միջեւ առեւտուրը, եւ հանել մաքսային խանգերը: Իսկ Հայաստանի էկոնոմիկայի փոխնախարար Արկադի Տեր Թադեւոսյանը նշել է, թե հանրապետության պահեստներում հավաքվել է 10 մլրդ ռուբլու ապրանք, որը պատրաստ է ուղարկվելու Ռուսաստան: Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ առեւտրատնտեսական համաձայնագրի ստորագրումը նախատեսվում է 2-3 շաբաթ հետո:

«Ազգ»

Պատերազմ

ԹՈՒՐՔԵՐԸ ՀԵՐՔՈՒՄ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԸ ԳՆԴԱԿՈԾԵԼՈՒ ԼՈՒՐԸ

Ղարաբաղում առանց լուրջ միջադեպերի

Ադրբեջանում Թուրքիայի դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Նեվզաթ Ույանիկը Թուրանի թղթակցին հաղորդել է, թե որոշ լրատվական միջոցների հաղորդագրությունն այն մասին, որ թուրքական զինված ուժերը գնդակոծել են Հայաստանի տարածքը, չի համապատասխանում իրականությանը: Նա նշել է, որ Հայաստանի նախագահի մամուլի քարտուղարի հաղորդագրության հիման վրա տարածվող լուրերը նպատակ ունեն ապակողմնորոշել միջազգային հանրությանը եւ Թուրքիան ներկայացնել անբարենպաստ լույսի ներքո:

Թուրան գործակալությունը նաեւ հայտնում է, թե իբր երեկ առավոտից Հայաստանի զինված ուժերը Կապանի շրջանի տարածքից հրթիռահրետանային հրետակոծման են ենթարկել Ադրբեջանի Զանգելանի շրջանը: Միաժամանակ, իբր Զանգելանի շրջանը հրետակոծվել է հյուսիսից, հայերի կողմից գրավված Ղուբաթլիի շրջանի Խանլըկ գյուղի տարածքից: Կան զոհեր խաղաղ բնակչության շրջանում: Ռազմաճակատի մնացած հատվածներում հարաբերական անդորր էր:

Մինչդեռ, Հայաստանի պաշտպանության նախարարության տվյալներով, սեպտեմբերի 6-ին իրավիճակը հանրապետության հարավային սահմաններում կրկին սրվել է ոչ մեր մեղքով: Այդ օրը երեկոյան եւ սեպտեմբերի լույս 7-ի գիշերն Ադրբեջանի Զանգելանի շրջանի տարածքից գնդակոծվել են Հայաստանի Մեղրու շրջանի Նյուվադի գյուղի եւ Կապանի շրջանի սահմանամերձ մի շարք բնակավայրերի պաշտպանական դիրքերը: Կապանի շրջանում կան տուժածներ: Միաժամանակ Ղազախի շրջանի տարածքից գնդակոծվել են Նոյեմբերյանի շրջանի Բաղանիս գյուղի հայկական պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան:

Մյուս կողմից, երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում համեմատաբար հանգիստ է եղել: Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, առանձին կարճատեւ դիմակային փոխհրաձգություններ են արձանագրվել միայն ռազմաճակատի հարավային հատվածներում: Հակառակորդները փաստորեն պահպանում են կրակի դադարեցման վերաբերյալ պայմանավորվածությունը, որի ժամկետն ավարտվում է սեպտեմբերի 10-ին: Ստեփանակերտում ռազմական դիտորդներն այն կարծիքին են, թե զինադադարի կայունությունը պայմանավորված է Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի պաշտոնական ներկայացուցիչների միջեւ սեպտեմբերի 8-ին Մոսկվայում կայանալիք հանդիպման հետ:

«Ազգ»

Ճգնաժամ

Ռուսաստանն իր անհանգստությունն է հայտնել Իրանին

Ռուսաստանն իր անհանգստությունն է հայտնել Իրանին Իրանի զինված ստորաբաժանումների կողմից Ադրբեջանի սահմանն անցնելու կապակցությամբ: Երեքշաբթի, սեպտեմբերի 7-ին Ռուսաստանի ԱԳՆ պաշտոնական ներկայացուցիչ Գրիգորի Կարասինն ընդգծել է, որ «իրանական կողմի նման գործողություններն անկախ դրդապատճառներից չեն կարող մեր աջակցությունն ստանալ»: Նրա կարծիքով, այդ քայլը խանգեցնում է հակամարտության հետագա զարգացմանը, միջազգայնացնելով այն: Կարասինը հայտարարել է, որ Ռուսաստանը համաձայն չէ հայկական կողմի գործելակերպի հետ եւ հասկանում է Իրանի անհանգստությունը Լեռնային Ղարաբաղի ինքնապաշտպանական ուժերի կողմից իրանական սահմանի ուղղությամբ ձեռնարկած հարձակողական գործողությունների կապակցությամբ»:

ԻՖ

Կիեւ

Ուկրաինան զինում է Ադրբեջանին

Լեռնային Ղարաբաղի իրավասու մարմինների տրամադրության տակ եղած տվյալներով, ինչպես նաեւ Կիեւում հավաստի աղբյուրներից հայտնի է դարձել, որ Ուկրաինան շարունակում է Ադրբեջանին ժամանակակից զինտեխնիկա մատակարարել: Այս մասին Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ: Մասնավորապես վերջին օրերի ընթացքում Ադրբեջանին է տրամադրվել 40 տանկ, որոնցից 9-ն արդեն հասել են հասցեատիրոջը: Տեղեկություններ կան, որ տանկերը Բաքու են հասցվում «Ռուսլան» տիպի բեռնատար ինքնաթիռներով, որոնք էլ, հաշվի առնելով գործարքի հույժ գաղտնիությունը, Ուկրաինա են տեղափոխում Ղարաբաղյան ռազմաճակատներում խփված ադրբեջանական տանկերը: Առաքումներն իրականացնում է ոմն գեներալ Ցիմբալյուկը:

Հիշեցնենք նաեւ, որ ավելի վաղ Ուկրաինան Ադրբեջանին տրամադրել էր մի քանի Միգ-21 տիպի գրոհային ռմբակոծիչներ: Այս փաստը հաստատել էր նաեւ ներկայումս Ղարաբաղում գտնվող ռազմագերի, օդաչու Անատոլի Չիսչյակովը, ավելացնելով, թե ինքնաթիռներից երկուսը խփվել են ԼՂՀ հակաօդային պաշտպանության ուժերի կողմից: Ի դեպ, նա ինքը խփված ինքնաթիռներից մեկի օդաչուն էր: Մնում է ավելացնել միայն, որ բացահայտված փաստերը կարծես թե բացատրում են ադրբեջանական զանգվածային լրատվության միջոցներով համառորեն տարածվող այն լուրերը, թե իբր Ռուսաստանը ռազմական օգնություն է ցուցաբերում Ղարաբաղին: «Ազգ»

Աշխարհ

Իսրայել-ՊԱԿ ճանաչումը 48 ժամո՞ւմ

Երեկ Կահիրեում երկրորդ անգամ ՊԱԿ-ի գործկոմի նախագահ Յասիր Արաֆաթին ընդունելուց հետո նախագահ Հոսնի Մուբարաքը հայտարարեց, թե ինքը հույս ունի, որ Իսրայել-ՊԱԿ փոխադարձ ճանաչման սկիզբը կստորագրվի առաջիկա 48 ժամվա ընթացքում, իսկ ինչ վերաբերում է Գազայում ու Երիքովում պաղեստինցիներին սահմանափակ ինքնավարություն շնորհելու համաձայնագրին, հավանական է, որ այն կնքվի առաջիկա երկուշաբթի օրը Վաշինգտոնում: Իր հերթին հարցադրվելով լրագրողների կողմից, ՊԱԿ-ի պետը կանխահաս համարեց կոնկրետ ժամանակացույցի մասին խոսելը: Այնուհետեւ Յասիր Արաֆաթը մեկնեց Օման, նավթարդյունաբերությամբ հարուստ երկրներից նյութական հավանություններ ու վարկեր խնդրելու պաղեստինյան ինքնավարությունն իրականացնելու համար: Մյուս կողմից, երեկ գիշեր մեծ ցույցեր տեղի ունեցան Երուսաղեմում: Իսրայելի աջակողմյան կուսակցությունները, Լիկուդի համախմբման գլխավորությամբ եւ հատուկ ավտոբուսներով Գազայից բերված նոտաբնակ հրեաների մասնակցությամբ, բողոքի ցույց կատարեցին վարչապետ Ռաբինի եւ կառավարության դեմ, «Ռաբին-Պերես դավաճաններ» կարգախոսի տակ: 2000 ոստիկաններ հետեւում են կարգուկանոնի պահպանմանը:

Սերբերն ու խորվաթները չեն զիջի

Բոսնիական սերբերի առաջնորդը պահանջում է անկախ սերբական պետություն հռչակել Բոսնիայում, եթե մուսուլմանական կողմը շատ երկարաձգի խաղաղության համաձայնագրի ստորագրումը: Խորվաթիայի նախագահը եւս համառություն է ցուցաբերել, ասելով, որ խորվաթներն առանց այն էլ բավականին զիջումներ են արել խաղաղության նախագծում եւ իրենք ծովափ չեն փակի Ադրիատիկի ափին գտնվող Նեում նավահանգստից հօգուտ իսլամների: Իսկ պատերազմական գործողությունները Բոսնիայում գնալով թեժանում են: Սերբերը հայտնել են այն մասին, որ իրենք սպիտված են չեղյալ հայտարարել զինադադարը: Մինչդեռ Ռուսաստանի ԱԳՆ նախարար Անդրեյ Կոզիրեւը հայտարարել է, որ խաղաղության հասնելու միջոցները դեռ չեն սպառվել եւ հույս է հայտնել, որ կողմերը կօգտագործեն ժնեւյան բանակցություններում դադարը նոր համաձայնությունների հասնելու համար: Մուսուլմանների ղեկավար Իզեթբեգովիչը երեկ գիշեր բողոք ներկայացրեց Անվտանգության խորհրդին, ՄԱԿ-ի ուխտը «ոտնահարելու» համար:

Սպանություններ Սոմալիում

Սոմալիում մի խումբ երիտասարդներ քարերով ու նռնակներով հարձակվել են ՄԱԿ-ի խաղաղապահների իտալական ջոկատի վրա: Մեկ օր առաջ Մոգադիշոյում զինյալները սպանել էին 7 նիգերացի զինվոր: ՄԱԿ-ի զինվորական պաշտոնյաները հայտնել են, որ իտալացի զինվորները 2 սոմալցի ապստամբ են սպանել, որոնք մեղադրվում էին փախուստի մեջ գտնվող ղեկավար Այդիդի խմբին պատսպարելու մեջ: Իսկ BBC ռադիոկայանը հայտնեց, որ երեկ ամերիկյան ցամաքային ուժերը 45 ուղղաթիռների օժանդակությամբ հարձակվում են գործել Այդիդի կողմնակիցների վրա: Կան 2 ական վիրավորներ ամերիկացիներից եւ սոմալցիներից, ինչպես նաեւ 17 ձերբակալվածներ, ենթադրաբար, Այդիդի մարդկանցից: Գործողության ընթացքում սպանվել է հինգ մարդ: ■

digitised by A.R.A.R.@

ՌԱԿ

Հանրապետական վարչությունում

Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության սեպտեմբերի 7-ին կայացած նիստում քննարկվեցին Քաղաքացիական համաձայնության Սահմանադրության խորհրդի կողմից ստեղծվող ՀՀ Սահմանադրության միացյալ տարբերակի Ախ-ի կողմից հիմնականում հավանության արժանացած մասերի հիմնադրույթները:

Ներկայացնելով Սահմանադրության խորհրդի աշխատանքները, վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց, որ բացի «Դատական իշխանությունը» բաժնից, խորհուրդը մնացած բոլոր հարցերում համաձայնության է եկել: Նա ավելացրեց նաեւ, որ ՌԱԿ Հանրապետական վարչության կողմից կատարված դիտողությունները մեծամասամբ իրենց արտահայտությունն են գտել միացյալ սահմանադրության արդեն պատրաստի մասերում:

Այնուհետեւ վարչության անդամները, մասնավորապես Գևո պատգամավոր Վիգեն Խաչատրյանը, ներկայացրին սահմանադրության միացյալ տարբերակի նոր մասերին վերաբերող դիտողություններն ու առաջարկությունները:

Վերջում Հանրապետական վարչությունը որոշեց հիմնականում հավանություն տալ միացյալ նախագծին, միաժամանակ հանձնարարելով օրենսդրական նախաձեռնությամբ այն ներկայացնել ՀՀ Գերագույն խորհրդի նախագահությանը:

Հ. Պ.

Երեւան

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԹԵԺԵՎ ԻՐԱՐԱՆՑՈՒՄ, ԿԱՄ ԳՈՒՅՑԵ ԹՎՈՒՄ Է

Հայաստանի եւ Թուրքիայի նախագահների, ինչպես նաեւ Իրանի ու Հայաստանի արտգործնախարարների հեռախոսազրույցներից հետո, որոնց ընթացքում հիմնականում քննարկվեցին շրջանում ստեղծված պայթյունավտանգ իրադրության հետ կապված հարցերը, շարունակվեց դիվանագիտական աշխատանքը նաեւ Երեւանում հավատարմագրված օտարերկրյա դեսպանների հետ:

Հայաստանում ԱՄՆ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Հարի Գիլմորի հետ հանդիպման ընթացքում հայկական կողմը խնդրել է օգտագործել ԱՄՆ հեղինակությունը, նաեւ ազդեցությունը Թուրքիայի նկատմամբ, որպեսզի վերջինս ավելի կառուցողական դիրքորոշում ցուցաբերի շրջանում ստեղծված իրավիճակին: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղար Արամ Սաֆարյանի կարծիքով, ԱՄՆ-ը պետք է որ օգտագործի այդ լծակները:

Այդ առնչությամբ Հայաստանի արտգործնախարար Վահան Փափազյանը մի ուղերձ է ստացել ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերից, որում մտահոգություն է հայտնվել շրջանում լարվածության սաստկացման կապակցությամբ: Նախարարն իր հերթին ուղարկել է պատասխան նամակ:

Արամ Սաֆարյանի ասելով, արտգործնախարարությունը մշտական կապի մեջ է Ռուսաստանի արտգործնախարարության եւ նախագահ Ելցինի հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովի հետ: ԱԳՆ բանբերը նշեց, որ մեծ սպասելիքներ կան հատկապես Մոսկվայում կայանալիք երկկողմ ԼՂՀ-Ադրբեջան եւ ԵԱՀԽ շրջանակներում ոչ պաշտոնական բանակցություններից:

Բացի այդ, երեկ Երեւան պետք է ժամաներ Իրանի ԱԳՆ հատուկ ներկայացուցիչ պրն. Ղասեմին, որի հետ կքննարկվեն Վելայեթի-Փափազյան հեռախոսազրույցում բարձրացված մի շարք հարցեր, այդ թվում նաեւ շրջանում ստեղծված իրավիճակն ու ղարաբաղյան խնդրի խաղաղ կարգավորումը:

ՄԱԿ-ը նույնպես մտահոգված է մեր շրջանի կացությամբ, եւ այդ առիթով Երեւան է կանչվել ՄԱԿ-ում Հայաստանի մշտական ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանյանը: Նրա հետ նախատեսվում է խորհրդակցություններ անցկացնել: Հոկտեմբերին ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը կմեկնի Նյու Յորք, հոկտեմբերի 11-ին ՄԱԿ-ի կենտրոնակայանում ելույթ ունենալու նպատակով: Նախարարի ելույթը կվերաբերի շրջանի իրադարձությունների նկատմամբ Հայաստանի տեսակետներին եւ առաջարկություններին:

Ա. Հ.

Մոսկվա

Ստորագրվեց նոր ռուբլու գոտու համաձայնագիր

Երեկ Ռուսաստանի, Հայաստանի, Բելառուսի, Ղազախստանի, Տաջիկստանի եւ Ուզբեկստանի վարչապետներն ու կառավարությունների լիազոր ներկայացուցիչները ստորագրեցին «Նոր տիպի ռուբլու գոտու ստեղծման ուղղությամբ գործնական միջոցառումների մասին» համաձայնագիր: Մոսկվայում տարածված հայտարարության մեջ նշվում է, որ դա արվում է ընդհանուր տնտեսական գոտու պահպանման եւ մեկ ընդհանուր դրամական համակարգ ունենալու միտումով, որպես դրամանիշ օգտագործելով Ռուսաստանի ռուբլին: Փաստորեն նախատեսվում է աստիճանաբար միասնական դրամական համակարգի ռուսական ռուբլու հիմքի վրա, ինչպես նաեւ մաքսային, հարկային, բյուջետային, բանկային եւ արտադրամային օրենսդրության հիմնական սկզբունքների միասնականացում: Բացի այդ, Չեռնոմիրդինն ու Բագրատյանը ստորագրեցին նախկին ԽՍՀՄ արտաքին պարտքի եւ ակտիվների իրավահաջորդության մասին համաձայնագիր, որով նախատեսվում է, որ Ռուսաստանը կփակի Հայաստանի արտաքին պարտքի մի մասը, իսկ դրա փոխարեն Երեւանը կհրաժարվի իրեն հասանելիք ակտիվներից հօգուտ Ռուսաստանի: ■

Բաքու

Ռուսաստանը բերեւս վերատիրի Կասպից ծովին

Վկայակոչելով լավատեղյակ եւ արժանահավատ աղբյուրներ, «Ազատություն» ռադիոկայանը հաղորդում է, որ Հեյդար Ալիեւի համար ԱՊՀ-ին անդամակցելը հարկադիր քայլ է: Ռուսաստանին այդ հարցի դրական լուծմանը շահագրգռելու համար նա որոշ առաջարկություններ է արել: Ինչպես հաղորդում են նույն աղբյուրները, Հեյդար Ալիեւը խնդրել է ռուսական զորաբաժին մտցնել Ադրբեջան եւ այն տեղաբաշխել Իրանի եւ Հայաստանի սահմաններում: Նաեւ քննարկվել է Ադրբեջանում ռուսական երկու ռազմակայանի ստեղծման հնարավորությունը: Նախնական տվյալների համաձայն, Ռուսաստանը պետք է Կասպից ծովին տիրելու հնարավորություն ստանա: Նա ռազմածովային խարսխակայան է ստեղծում Կասպիական նավատորմի հիման վրա, ինչպես նաեւ վերականգնում է Գյանջայում ցամաքային զորքերի ռազմակայանը: Ալիեւի եւ Ելցինի միջեւ այդ հարցերի քննարկման արդյունքները դեռ հայտնի չեն:

ՆՏ

Իրանա-ադրբեջանական սահմանի մոտ կխփվի 50 հազար վրան

Իրանի ռադիոյի հաղորդման համաձայն, Թեհրանը համաձայնել է իրանա-ադրբեջանական սահմանի մոտակայքում փախստականների համար ճամբարներ կառուցելու Ադրբեջանի պաշտոնական խնդրանքին: Իրանի համաձայնությունը Հեյդար Ալիեւին է հանձնել Բաքվում Իրանի դեսպանը: Կարմիր մահիկի իրանական ընկերակցության նախագահը Ֆրանսուրես գործակալությանը հայտնեց, որ տեղական իշխանությունները մտադիր են 50 հազար վրան խփել փախստականների համար:

ՆՏ

Փարիզ

Ալեխան Հարությունյանը ճշտումներ է անում

Փարիզում Հայաստանի Հանրապետության դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Ալեխան Հարությունյանի օգոստոսի 24-ին կայացած մամուլի առաջին ասուլիսի «Ազգի» օգոստոսի 27-ի համարում լուսաբանման առթիվ հայ դիվանագետը որոշ ճշտումներ է կատարել: Թարգմանական որոշ անճշտություններից առաջացած վրիպումները, ըստ պրն. Հարությունյանի, կարելի է վերաշարադրել հետեւյալ կերպ:

«Ներկայումս Փարիզում ՀՀ դեսպանատան երկրորդ քարտուղարի նախկին պաշտոնը հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի եւ նախագահի ազգային անվտանգության գծով խորհրդականի տեղակալն էր, ոչ թե նախագահի օգնականի տեղակալը»:

Այնուհետեւ, Հայաստանը գտնում է, թե «Ադրբեջանում հանրաքվեից հետո բանակցությունները ավելի մեծ արդյունք կտան, սակայն պատրաստ է նստել բանակցությունների այն ժամանակ, երբ հարմար կլինի Ադրբեջանի համար»:

Անդրադառնալով «Դեմիրելի եւ Տեր-Պետրոսյանի Ղարաբաղի հարցում նույն դիրքորոշում ունենալու» արտահայտությանը, պրն. Հարությունյանը հայտնեց, թե թուրքական դեսպանատան խորհրդականը, երբ հայտնում էր, թե Դեմիրելը խաղաղության կողմնակից է, ինքը հեգնանքով պատասխանել է, որ «Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի դիրքորոշումն էլ չի տարբերվում Դեմիրելի դիրքորոշումից»:

ՌԱՖՖԻ ՀԵՐՍՈՆ ԱՐԱՔՍ

Մեր սեփ. թղթակից, Փարիզ

Վանաձոր

Բռնագաղթվածները վերադառնում են

Երբ սկսվեց Ղարաբաղի հայկական բնակավայրերի ազատագրումը, ավարտվեց նաեւ հայրենի օջախ վերադարձող բռնագաղթվածների հույսը: Ինչպես է կազմակերպվում այդ գործը Վանաձորում: Խնդրեցինք պարզաբանել բռնագաղթվածների հարցերով տեսչության Վանաձորի ներկայացուցիչ Ռաֆայել Շախկյանին:

«Մեր քաղաքում հաշվառման մեջ են 3500 փախստական, որոնց մեծ մասը Շահումյանի եւ Մարտակերտի շրջաններից են: Բաքվից, Սումգայիթից եւ Ադրբեջանի մյուս հայաբնակ վայրերից գաղթածները 1500-ն են: Վերջին ժամանակներս շուրջ 400 մարդ է գաղթել Աբխազիայից, 150 Միջին Ասիայից: Նրանք Վանաձորում ապրում են ծայրահեղ վատ պայմաններում: Չեն բավարարում հատկացվող օգնությունները եւ հագուստները: Սակայն այդուհանդերձ նրանց ետ վերադառնալու հիմնական պատճառը հայրենի հողին կապվածությունն է: Արդեն վերադարձել են շուրջ 700 փախստականներ: Հանրապետական կոմիտեն այդ նպատակով տրամադրել է ավտոբուսներ, իսկ Վանաձորի քաղգործկոմը՝ բեռնատարներ: Արդեն ետ են վերադարձել ստեփանակերտցիների 90 տոկոսը, վերադառնում են նաեւ Հադրութի եւ Մարտակերտի բնակիչները: Աբխազիայից եւ Միջին Ասիայից գաղթածները առայժմ տեղափոխվում են միայն Ռուսաստան: Օրերս ՀՀ կառավարությունը մեզ անսովոր անակնկալ մատուցեց անհայտ պատճառով նրանց կողմից դադարեցվել է ավտոբուսների տրամադրումը: Իսկ սեփական միջոցներով անկարող ենք այդ խնդիրը լուծել»:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

Մեր սեփ. թղթակից, Վանաձոր

Թբիլիսի

Աբխազիայի խորհրդարանը բողոքում է

Սեպտեմբերի 7-ին Աբխազիայի խորհրդարանը իր բողոքն է հայտնել Վրաստանի գործողությունների կապակցությամբ, որոնք «ուղղված են հուլիսի 27-ին Սոչիում ստորագրած աբխազ-վրացական պայմանագրի խափանմանը»: Սեպտեմբերի 6-ին աբխազական խորհրդարանի ընդունած հայտարարության մեջ ասվում է, որ արդեն երկրորդ ամիսն է անցել պայմանագրի ստորագրումից, բայց վրացական զորքը եւ սպառազենը դեռեւս դուրս չեն բերվել Աբխազիայից»: Խորհրդարանը հիշեցնում է, որ դա պետք է իրականացվեր դեռ օգոստոսի 11-ին: Աբխազական խորհրդարանը նաեւ մեղադրել է վրացական կողմին նրանում, որ տեղի բնակչությունը տեղահան է արվում վրացիների կողմից, վրացական զինվորները մնում են Աբխազիայում խաղաղ բնակիչների կարգավիճակով: Այդուհետ, ասվում է փաստաթղթում, «վրացական ղեկավարությունը մի անգամ եւս ցուցադրում է, որ մտադիր չէ կատարել իր իսկ կողմից ստորագրած պայմանները», ընդգծվում է հայտարարության մեջ: Մինչդեռ աբխազական կողմը սեպտեմբերի 6-ին ազատել է 10 վրացի ռազմագերիներին, որոնք ռազմական գործողությունների ընթացքում գերվել էին աբխազական բանակի կողմից, եւ հայտարարել, թե մնացած 14-ը կազատվեն մոտակա օրերս: Այդ մասին ԻՏ-ին հայտնեցին Աբխազիայում վրացական զորքերի մամուլի ծառայությունից:

ԻՏ

Գամսախուրդիայի նախկին վարչապետը Թբիլիսիում

Ինչպես ԻՏ-ին հայտնի է դարձել ոչ պաշտոնական աղբյուրներից, Թբիլիսիում են գտնվում Վրաստանի նախկին վարչապետ Վիսարիոն Գուգուշվիլին եւ Գամսախուրդիային մոտ այլ անձինք: Իրենց ներկայացուցիչների միջոցով նրանք բանակցում են Վրաստանի ներկայիս իշխանությունների հետ: Բանակցությունների բովանդակությունը հայտնի չէ: Արեւմտյան Վրաստանում, որտեղ հակասություններ են ծագել կառավարական զորքերի եւ նախկին նախագահ Գամսախուրդիային հավատարիմ զորամիավորումների միջեւ, իրավիճակը որոշ չափով կարգավորվել է, հաղորդել են ԻՏ-ին Վրաստանի ՆԳ նախարարությունում:

ԻՏ

Մոնրեալ

ՌԱԿ-ի ղեկավարը դիմում է Բ. Ղալիին

Սկիզբը էջ 1

ավելացնում է դոկտ. Գյոնջյանը, ՄԱԿ-ին եւ ԵԱՀԽ-ին հղած դիմումներն ու կոչերն անցյալում, ինչպես եւ այսօր, հանդիպել են խուլ ականջների, եւ անցնող չորս տարիների ընթացքում ազերիական ուժերի դաժան ոտնձգություններից «հայ ազգաբնակչության բռնագաղթեցումներն աշխարհի կողմից աննկատ անցան»: «Հետեւաբար, գրում է Ա. Գյոնջյանը, մի ծանր եւս առանց վառելանյութի ու էլեկտրականության անցկացնելու սարսափելի հեռանկարը, ինչպես նաեւ տեւական հրետակոծումներն ու օդային ռմբակոծությունները, հայերի առաջ չեն թողել այլ ելք, քան հակահարձակման փորձ անել կոտրելու շրջափակումը վերացնելու համար»:

Դոկտ. Գյոնջյանն իր նամակում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարից խնդրում է առավել իրապաշտ եւ առարկայական մոտեցում հանդես բերել հայ-ադրբեջանական հակամարտության նկատմամբ, չմոռանալ, որ առաջին իսկ օրվանից Ադրբեջանն է եղել հակամարտության հրահրողն ու խնկական նախաձեռնողը: Մինչ հայերի հակազդեցությունը եղել է պարզապես ինքնապաշտպանության միջոցներ ձեռք առնելն ու վերադարձելու հուսահատ փորձ կատարելը, շրջափակումը վերացնելու համար:

Վերջում դոկտ. Գյոնջյանը դոկտ. Բուտրոս Ղալիից խնդրում է իր հեղինակությունն ի գործ դնել անմիջական շրջափակումը վերացնելու ուղղությամբ, որպես «առաջին քայլ հակամարտության խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ»:

Ավելացնենք նաեւ, որ ՌԱԿ-ի ղեկավարի նամակի պատճենները տրվել են ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի բոլոր անդամներին: Նույնիմաստ մի նամակ է հղվել ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության վարիչ-ատենադպիր դոկտ. Վաչե Ղազարյանից ԱՄՆ-ի պետքարտուղարության, մինչ ՌԱԿ Կենտրոնական գրասենյակը Բոստոնից կոչեր է հրապարակել մամուլում ամերիկահայությունից խնդրելով տեղերում իրենց շրջանի կոնգրեսականներին, պետական ներկայացուցչությունների եւ զանգվածային լրատվության միջոցների մոտ աշխատանք տանել Հայաստանում եւ Լեռնային Ղարաբաղում առաջիկա ձմեռնամուտից առաջ շրջափակումը վերացնելու ուղղությամբ:

«Ազգ»

Ճգնաժամ

«Հայաստան» հիմնադրամը Ձմեռ-94 ծրագրի համար

Շաբաթ օրը, սեպտեմբերի 4-ին Հայաստան հիմնադրամը հանդես եկավ մի հայտարարությամբ, որ մասնավորապես ասվում է. «Ձմռանը մեր ժողովրդի անցյալ ձմռանը կրած աննախադեպ դժվարությունները եւ գիտակցելով գալիք ձմեռը հնարավորին չափ պատրաստված դիմավորելու անհրաժեշտությունը, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը, իր առաքելության համաձայն, ստանձնել է պետական «Ձմեռ-94» ծրագրի համայն հայության օժանդակությամբ կատարվելիք մասը: Հիմնադրամի միջոցները գործադրվելու են բնակելի շենքերի եւ կրթօջախների ջեռուցման, մայրաքաղաքի էլեկտրացանցի վերականգնման, հացի գործարանների, հիվանդանոցների, ջրամատակարարման կայանների անխափան աշխատանքի ապահովման համար:

Տարիների փորձը ցույց է տվել, որ տարբեր կազմակերպությունների եւ անհատ անձանց չհամաձայնեցված բարեսիրական ջանքերը, օգնության իրացման անհրաժեշտ մեխանիզմների բացակայությունը հանգեցրել են միջոցների անարդյունավետ իրացմանը, ինչից խուսափելու համար անհրաժեշտ եղավ ստեղծել մի համազգային կառույց, որը կհամակարգի եւ առավելագույնս արդյունավետ կծառայեցնի մեր բոլոր հայրենակիցների բարեսիրական ձգտումները:

Հենց այդ նպատակով էլ ստեղծվել է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը:

Այսօր մենք դիմում ենք բոլոր բարեգործական, եկեղեցական, հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններին, ամենքին եւ յուրաքանչյուրին՝ հայրենիքին գալիք ձմեռ օգնելու ջանքն ու պատրաստակամությունն ուղղել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին՝ այդպիսով աջակցելով «Ձմեռ-94» ծրագրին:

Հույս ենք հայտնում, որ հայրենիքի համար վճռորոշ պահերին կդրսեւորվի միաբանվելու մեր ունակությունը»: Հիմնադրամը միաժամանակ ներկայացնում է իր կենտրոնական բանկային հաշիվները. Կառավարական շենք հ. 3, Երեւան, Հայաստանի Հանրապետություն: Հեռ. (8852)52-15-05, ֆաքս (8852)52-15-81: ■

digitised by A.R.A.R.@

Փարիզ

«ՀՈՍԱՆՔ ԱՐԵՎԵԼՔԻՑ» ԾՐԱԳԻՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է

Վերապատրաստման եւ ֆրանսիական մշակութային իրականության հետ ծանոթանալու նպատակով, Ֆրանսիայի մշակութային եւ ֆրանկախոսության նախարարության կողմից Հայաստանից հրավիրվելու է մեկ արվեստագետ, որը սեպտեմբեր ամսին ընտրվելու է ութ թեկնածուների միջից:

Ֆրանսիայի մշակութային եւ ֆրանկախոսության նախարարության օգոստոսամսյա լրատվական բերթիկից տեղեկանում ենք, թե նախարարությունն այս տարի եւս շարունակելու է մի տարի առաջ սկսած Courant d'Est, «Հոսանք Արեւելքից» ծրագիրը:

Տեսնելով, որ ծրագրում այս տարի եւս ընդգրկված է Հայաստանի Հանրապետությունը, ուզեցինք կապ հաստատել նախարարության հետ, ավելի մանրամասն տեղեկություններ քաղելու նպատակով: Նախարարության այդ ծրագրի պատասխանատու տիկ. Իզաբել Մորելին խնդրեցինք, որպեսզի նա հակիրճ բացատրություններ տա դրա մասին:

«Հոսանք Արեւելքից ծրագիրը, որը սկսեց աշխատել 1992-ին, հաջողություն ունեցավ առաջին իսկ տարում, ապա նա եւ շարունակեց. անցյալ տարի Կենտրոնական Եվրոպայից եւ Արեւելյան Եվրոպայից ժամանող 70 դերասան եւ դերասանուհիներին կարողացանք Ֆրանսիայի տարբեր քաղաքներում հյուրընկալել:

Այս տարի եւս ուզեցինք կրկնել նույն ծրագիրը, սակայն քիչ փոխելով վերապատրաստման մանրամասնությունը: Երբ ասում եմ «դերասան» ու «դերասանուհիներ», հասկացեք ուզում եմ չակերտների մեջ առնել, քանի որ մշակութային ու արվեստի աշխատողներին մենք կոչում ենք ինքնամշակութային դերասան եւ դերասանուհիներ:

Այո, այս տարի մեր նախարարության ու տարբեր տնօրինությունների համաձայնեցին իրենց մասնակցությունը բերել այս ծրագրին, ավելի լայնացնելով նրա կարելիությունները»:

Երբ տիկ. Մորելին հարց տվեցինք, թե Հոսանք Արեւելքից ծրագիրը հիմնականում ի՞նչ նպատակներ է հետապնդում, նա ասաց. «Հրավիրյալները 6 շաբաթից մինչեւ 10 շաբաթ, նայած ինչ մասնագիտության վերապատրաստման համար են եկել, շարունակ մասնակցելու են «դիտարկման օրերին»:

Ահավասիկ, մեր «դիտարկման օրեր» անվանված օրերին ինչպես պիտի ծանոթանան ֆրանսիական մշակութային կյանքի իրականության հետ»:

«Ուրեմն, ինչպես հասկացանք, այս տարի ավելի շատ տեղ պիտի տրվի մշակույթի ու արվեստի բնագավառի ոչ ստեղծագործական, այլ «բյուրոկրատիայի» հարցերով աշխատողներին»:

«Այո, ոչ բոլորը, իհարկե, սակայն նախապատվությունը տվեցինք, ձեր ասածի նման «բյուրոկրատիայի հարցերով» աշխատողներին, ապա նա: Սակայն ձեր երկրից, կարծում եմ, դարձյալ բուն արվեստագետ կամ արվեստագիտուհի պիտի ժամանի, քանի որ, ինչպես գիտեմ, բոլոր դիմողները, որոնք շատ չեն, ստեղծագործական բնագավառից են»:

Մեր խոսակցության այս պահին, մի քիչ տարօրինակ բան լսած լինելու զարմանքով, խնդրում հարցնում եմ, թե «ինչպիսի դիմողներ կան, քանի՞ թեկնածուներ կան եւ Հայաստանի համար քանի տեղանոց «ստաժ» է առանձնացված:

Ֆրանսիայի մշակույթի նախարարության քաղցրաղեմ տիկինը, մի քիչ անհանգստացած, զույգ «զարմանքից», պատասխանում է, թե Հայաստանի համար, ինչպես անցյալ տարի (Վահագն Սարգսյանը 1992 թ. Մոնպելիեի քաղաքում գրավանի մոտ էր անցկացրել իր դիտարկման օրերը) այս տարի եւս մի բացանց «ստաժ» է նախատեսված: Սակայն այլընտրանք դժվար թե ունենայինք, քանի որ թեկնածուների, այսինքն, Երեւանում Ֆրանսիայի դեսպանատան, մշակութային կցորդուհի Պատրիկ Տոնապետյանին դիմողների թիվը ընդամենը հազիվ ութն է:

Պետք է ասել նաեւ, որ մենք ընդհանրապես նախընտրում ենք, զոնե «միջակ» աստիճանի մակարդակի ֆրանսախոս անձերին եւ իրենց մարզի մեջ արդեն իսկ որոշ պրոֆեսիոնալիզմի հասնող, առավելագույնս դիմողները, նախ շատ փայլուն բյուրապանակներ չեն կարողանում ներկայացնել, հետո մեծամասնությամբ ոչ ֆրանսախոս են»:

Այստեղ խոսույթ միջամտելով ասում եմ, թե, խնդրեմ, տիկին, զոնե եկեք չասենք, թե հայերի մեջ ֆրանսախոս չկա: Ֆրանսախոսները չեն պակասում Հայաստանում: Դուք չե՞ք մտածում, թե Երեւանի ձեր դեսպանատան եւ Հայաստանի բնակչության միջեւ մի քիչ թույլ է կապը»:

«Հոսանք Արեւելքից ծրագրի պատասխանատուն պատասխանեց ասելով, թե այդ մեկը չի կարող իմանալ, թե մեր դեսպանատունն ինչպես է աշխատում, սակայն առաջին ընտրությունն արվում է իրենց կողմից եւ հետո էլ մեր կողմից: Համենայն դեպս, մենք էլ վստահ ենք, որ Հայաստանում կան խիստ արժանավոր «մշակութային դերասան ու դերասանուհիներ», սակայն մեզ հասնող թեկնածուների քանակն ու վիճակը մեջտեղն է»:

Իրաւ հաջողություն մաղթելուց հետո, երբ վերադառնում էի «Ազգի» փարիզյան գրասենյակ, թվերով էի մտածում, որ երբ 1992 թ. 2,5 միլիոն բնակչություն ունեցող Ալբանիայից 7 մարդ էին Ֆրանսիա ժամանել, իսկ 4 միլիոն բնակչություն ունեցող Հայաստանից ընդամենը 1 մարդ, ո՞ւմ մեղքն է... բացի մեզանից»:

ՌԱՖՖԻ ՅԵՐՄՈՆ ԱՐԱՔՍ
Մեր սեփ. թղթակից, Փարիզ

ՀՀ բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության

ՄԽԻԹԱՐ ՍԵԲԱՍՏԱՑԻ

կրթական համալիր

Դպրոցների մաթեմատիկայի ուսուցիչներին հրավիրում ենք ամենշաբաթյա անվճար սեմինարների, որտեղ դպրոցական մաթեմատիկայի բովանդակությունն ու դրվածքը քննարկվելու են ժամանակակից մաթեմատիկայի տեսակետից:

Սեմինարի ղեկավար, Երեւանի պետական համալսարանի մաթեմատիկայի ֆակուլտետի դոցենտ Յուրիկ Մելիք-Ադամյանը առաջիկա նիստերում քննարկման է ներկայացնում էվկլիդյան երկրաչափության եւ գծային հանրահաշվի փոխհարաբերությունը:

Նիստերը կկայանան «Մխիթար Սեբաստացի» կրթական համալիրի մայր դպրոցում:

Առաջին սեմինար պարապմունքը կլինի հինգշաբթի օրը, սեպտեմբերի 9-ին, ժամը 12:15: Եւ այդպես՝ ամեն հինգշաբթի:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Հարավարեւմտյան զանգված, Բ1 թաղամաս, Բաբաջանյան փողոց, «Մխիթար Սեբաստացի» կրթական համալիրի մայր դպրոց, մեթոդական ծառայություն:

Հեռ. 73-29-90, 73-23-30

ՀՀ բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության «Մխիթար Սեբաստացի» կրթական համալիրը փնտրում է անգլերենի, հայերենի, պատմության եւ աշխարհագրության ուսուցիչների, բեբի աերոբիկայի, վոլեյբոլի, սեղանի թենիսի, մարմնամարզության, ընդհանուր ֆիզպատրաստության, ֆուտբոլի, ձեռքի գնդակի եւ բասկետբոլի մարզիչների:

Ցանկացողներին հրավիրում ենք Հարավարեւմտյան զանգված, Բ1 թաղամաս, Բաբաջանյան փողոց, «Մխիթար Սեբաստացի» կրթօջախի մեթոդական ծառայություն՝ ընդունելության պայմաններին ծանոթանալու:

Հեռ. 73-29-90, 73-23-30

Հ. Ղափլանյանի անվան Երքաղխորհրդի դրամատիկական թատրոն

26-րդ թատերաշրջանի բացումը Սեպտեմբերի 10-ին եւ 11-ին

Է. Իոնեսկո. նոր ներկայացում
«Արքան մեռնում է»
(դրամա երկու գործողությամբ)

Ու. Շեքսպիր
«Յուլիոս Կեսար»
(ողբերգություն երկու գործողությամբ)

Ներկայացումների սկիզբը ուրբաթ՝ ժ. 15-ին, շաբաթ եւ կիրակի օրերին ժ. 14-ին: Տոմսերը վաճառվում են թատրոնի տոմսարկղներում:

Ընդունվում են կոլեկտիվ հայտեր: Հեռ. 52.47.23:

Տոմսարկղը բաց է ամեն օր ժամը 10-ից 18-ը:

Հայտարարություն

Հայխնայբանկը 1993 թվականի սեպտեմբերի 1-ից սկսում է Հայաստանի Հանրապետության առաջին պետական ներքին շահող փոխառության պարտատոմսերի վաճառքը:

Պարտատոմսերը գնելով ցանկացած խնայդրամարկղում Դուք կարող եք առաջին իսկ խաղարկության ժամանակ շահել հազարից մինչեւ մեկ միլիոն ռուբլի:

Յուրաքանչյուր խաղարկության շահումների ընդհանուր գումարը կազմում է 60 միլիոն ռուբլի:

Առաջին խաղարկությունը կկայանա սույն թվականի նոյեմբերի 15-ին, Երեւանում:

Տարեկան կկայանա շահումների 8 խաղարկություն, յուրաքանչյուր 45 օրը մեկ՝ սկսած փետրվարի 15-ից:

Յուրաքանչյուր խաղարկության ժամանակ կշահեն 15 հազար պարտատոմսեր:

Հարց

Ինչպիսի՞ն կլինի աշունը Քանաքեռում

Մեր թերթի հունիսի 10-ի համարում տպագրել էինք ծավալուն տեղեկատվություն Երքաղխորհրդի գործկոմի խորհրդակցության մասին, որն անդրադարձել էր Քանաքեռի այգիներում տեղի ունեցած հողաբաժանմանը: Հիշեցման կարգով ասենք, որ բաժանումը դժգոհություններ էր առաջացրել բնակիչների շրջանում, եւ խորհրդակցությունը պետք է «պարզեր ջրերը»: Սակայն այդ խորհրդակցությունից հետո ջրերն այնքան էլ չպարզվեցին: Քանի որ պետք էր բողոքողներին հող հատկացնել, իսկ դրա համար անհրաժեշտ էր բաժանման եւս մի քայլ կատարել, կամ հող «գտնել» բողոքավորների համար, կամ էլ նորից վերաբաժանել ամբողջ հողատարածքները, ինչը բնական է, որ պետք է նոր խնդիրներ առաջ բերեր, եթե, ինչպես վերոհիշյալ նյութն էինք եզրափակել, «մինչ այդ (մինչեւ նոր խնդիրների առաջ գալը) քաղխորհրդի գործկոմը չփորձի սայլը տեղից շարժել»:

Արդեն բավական ժամանակ է անցել, քաղխորհրդի գործկոմի սայլը դեռ ընթացքի մեջ է ու հավանաբար աշնան կեսերին տեղ կհասնի, որովհետեւ...

Գործկոմի հունիսի 10-ի նիստի վերաբերյալ մեր տպագրած տեղեկատվությունից հետո խմբագրությունը մի շարք բողոք-արձագանքներ ստացավ Քանաքեռի այգիների հողաբաժանման կապակցությամբ: Դրանց հեղինակները բազում փաստեր ու պատմություններ են բերում, ըստ որոնց, Քանաքեռի այգիների բաժանումը կատարվել է անօրինականություններով ու անիրավացիորեն: Ըստ նրանց, քաղխորհրդի գործկոմին դեռեւս 1991 թվականից ուղղած իրենց դիմումներին տրված պատասխանները, դրանց շուրջ կատարված աշխատանքները բավարար արդյունք չեն տվել եւ չեն վերացրել անօրինականությունները:

Քանի որ խմբագրությանն ուղղված բողոք-արձագանքները տպագրելու դեպքում մենք ստիպված պիտի լինեինք թերթի մեկ-երկու համար ամբողջությամբ տրամադրել դրանց, ուստի ընթերցողներին նման անակնկալ չմատուցելու համար ասենք, որ բողոքների հեղինակները, նշելով, որ հողաբաժանումն անարդարացի ու անհավասար է կայացել, պահանջում էին մեր միջամտությունը արդարության վերականգնման համար: Իսկ արդարությունը, ըստ բողոքներից մեկի հեղինակի, պահանջում է հողը վերաբաժանել՝ յուրաքանչյուր ընտանիքի 1000 մետր սկզբունքով:

Մենք փորձեցինք պարզել, թե Երքաղխորհրդի գործկոմի հունիսի 7-ի խորհրդակցությունից հետո ինչպիսի ճակատագիր է սպասում Քանաքեռի այգիներին եւ նրանց բաժանումից դժգոհներին հողով ապահովելու հարցին: Երքաղխորհրդի գործկոմի նախագահի տեղակալ Վազգեն Պետրոսյանը համաձայն էր, որ իրոք Քանաքեռի այգիների բաժանումը սխալներով է կատարվել: Ի դեպ, սխալների մասին նշվեց նաեւ գործկոմի վերոհիշյալ խորհրդակցության ժամանակ, միաժամանակ նկատվեց, որ դրանք նաեւ քաղխորհրդի գործկոմի եւ Քանաքեռի Արովյանական միության միջեւ կնքված Քանաքեռի այգիների վարձակալության մասին պայմանագրի երկկողմանի խախտումների արդյունք են: Պրն. Պետրոսյանից տեղեկացանք նաեւ, որ Երքաղխորհրդի գործկոմի կանաչապատման վարչությունը աշնանը սկսելու է Քանաքեռի այգիների վերաբաժանումը:

Աշունն արդեն իր իրավասությունների շրջանակն է տնօրինում, իսկ Քանաքեռի այգիները սպասում են իրենց արդար դատավորին: Միայն հայտնի չէ, թե ինչպես են լուծվելու այգիների վերաբաժանումից, այսինքն՝ նոր բաժանումից առաջ եկող անխուսափելի խնդիրները, ինչպիսիք են մարդկանցից վերցնելու թեկուզեւ անարդարացի կերպով նրանց տրված հողակտորները, որոնց վրա նրանք արդեն աշխատանք են կատարել: Չէ՞ որ ոչ ոք այդքան հաճույքով իր հողակտորը չի հանձնի նորից վերաբաժանելու համար, մանավանդ որ բաժանման սկզբունքների հավասարության պահպանման պայմաններում կլինեն հողատերեր, որոնք կիսով կամ որոշ չափով կզրկվեն իրենց հողերից: Իսկ ինչ պետք է արվի այն դեպքում, երբ ոչ ոք չցանկանա վերաբաժանման մտքի հետ համակերպվել: Մշակել ընթացման քաղաքականությո՞ւն, թե՞ հող «ճարել» բոլոր բողոքների (անկախ նրանից, դիմել են նրանք որեւէ խմբագրություն, թե ոչ) պահանջները բավարարելու համար: Իսկ որտեղից պետք է հող ճարել, եթե հող կա, ինչո՞ւ այն ժամանակ չի տրվել, եթե չկա... նորի՞ց վերաբաժանում...

Գ. Ն.

Կյանք

Արատները հնարավորին չափ կարելի է շտկել

Երեւանի թիվ 280 մանկապարտեզը հանրապետությունում միակն է, որ նախատեսված է մտավոր հետամնաց եւ հոգեկան թերզարգացում ունեցող երեխաների համար, եւ միակը, որն անմիջականորեն ենթարկվում է լուսավորության նախարարությանը, վերջին տարիներին չի համալրվում:

Փաստը կարող էր եւ գենոֆոնդի առողջացման լավ ցուցանիշ լինել, եթե ի բաց առնեինք առողջապահության նախարարության վերջին տարիների տվյալները. Հայաստանում կա լսողության խանգարում ունեցող 555, տեսողության՝ 2032 եւ խոսքի արատ ունեցող 2529 երեխա: Այստեղ պարզապես բերանում է առողջապահության եւ լուսավորության ոլորտների փոխադարձ կապի ոչ ճկուն համակարգը, ինչ-որ տեղ նաեւ տեղեկատվությունը: Ի վերջո, այս մանկապարտեզը հիվանդ երեխաների պահոց չէ, այն յուրօրինակ բուժդաստիարակչական հիմնարկ է, որի հիմնական նպատակն արատների հնարավորին չափ շտկումն է:

Մանկապարտեզը գտնվում է Քանաքեռի Զաքարիա Քանաքեռցի (նախկին Կամոյի) փողոցում: Շենքը տիպային է, տեղանքը՝ բարձրադիր, ունի պտղատու այգի: Գեղեցիկ է: Ծնողները կարող են օրվա վերջում, շաբաթ, կիրակի եւ տոն օրերին երեխային տուն տանել: Մնացած օրերի շուրջօրյա ռեժիմը կազմակերպելու համար այստեղ գործում է հերթապահ խումբ: Մանկապարտեզում կարող են ընդգրկվել ոչ միայն մայրաքաղաքի, այլեւ հանրապետության տարբեր շրջանների 3-8 (որոշ դեպքերում՝ մինչեւ 10) տարեկան շեղումներ ունեցող երեխաներ: Հատուկ սարքավորումներով հագեցած ախտորոշիչ կենտրոնը հնարավորություն է տալիս փոքր խմբերի մեկուսացման: Սանիտարահիգիենիկ վիճակն այստեղ ըստ պատշաճի է, սննդամթերքի տեսականին՝ բազմազան: Մանկապարտեզն անվճար է, ծնողազուրկ երեխաներին տրվում է անվճար հագուստ: Յուրաքանչյուր խումբ, որում ընդգրկված են 6-8 երեխա, ունի իր արտասաբանը: Առավել ծանր վիճակի երեխայով անհատապես զբաղվում է մեկ արտասաբան: Ուսուցվում են գրագիտության, նկարչության, երաժշտության, աշխարհաճանաչման տարրեր: Մանկապարտեզը հարուստ է դիդակտիկ նյութերով, ունի լավ կահավորված սենյակներ: Դաստիարակների օգնականները հետեւում են երեխաների սանիտարահիգիենիկ վիճակին: Գիշերային քունը կազմակերպում են գիշերապահները: Մանկապարտեզի սաներին հասկացվող բարեգործական օգնությունը հիմնականում արտասահմանից է: Որոշ երեխաներ ուղարկվում են արտասահման բուժվելու: Քիչ չեն մանկապարտեզի սաների որդեգրման դեպքերը, նաեւ՝ մասնագիտական միջամտության շտկումներից հետո նախկինում երեխայից հրաժարված ծնողների կողմից նրա «ճանաչվելը»:

Երեւանի թիվ 280 մանկապարտեզը մտավոր եւ հոգեկան թերզարգացում ունեցող երեխաներին իր հարկի տակ առնելով նաեւ հոգեկան ճնշվածությունից ու թերարժեքության բարդույթից ազատվելու խնդիր է լուծում:

Ռ. Խ.

Բացվեց օդանավակայանին կից նոր կրթօջախ

«Զվարթնոց» օդանավակայանին կից բացվեց նոր կրթօջախ, որը հիմնականում նախատեսված է օդանավակայանի աշխատակիցների երեխաների համար: Դպրոցի հիմնադրման նախաձեռնողները՝ թիվ 180 հանրակրթական դպրոցի տնօրեն Ա. Կարապետյանը եւ Հայաստանի պետական ավիացիայի ուսումնական կենտրոնի ղեկավար Է. Պատիկյանը նշեցին, որ նոր կրթօջախը հիմք կհանդիսանա հետագայում ազգային ավիացիայի դպրոցի ստեղծման եւ արհեստավարժ օդաչուների պատրաստման համար: Առայժմ, դպրոցի առաջին դասարանում կսովորի 20 աշակերտ, ուսուցումը կտարվի հայերեն եւ ռուսերեն լեզուներով: Ուսումնական կենտրոնի ուժերով դպրոցը կահավորվել է ժամանակակից տեխսարքավորումներով: Դպրոցի տնօրինությունն այդպիսով լուծել է նաեւ նախկինում դժվարություններ հարուցող մի խնդիր, երբ օդանավակայանին կից հանրակացարանում ապրող օդաչուները ստիպված էին լինում իրենց երեխաներին ամեն օր տանել քաղաքի կենտրոն՝ դասի: Այժմ եւ՛ դպրոցն է մոտ, եւ՛ օդանավակայանը:

Ա. Ս.

digitised by A.R.A.R.@

Կրթություն

Դիմորդները խառնում են նախարարության հաշվարկները

Մեր բազմաթիվ փորձերը պարզելու, թե ինչ ռազմավարական նպատակներ են դրված բուհերի եւ քոլեջների 1993-1994 թթ. ուսումնական տարվա ընդունելության պետական հսկայական գումարներ պահանջող պատվերի հիմքում, այդպես էլ ոչ մի արդյունք չտվեցին: Եւ դա ոչ թե այն պատճառով, որ այդտեղ պետական խստագույն գաղտնիքներ էին թաքնված: Պատճառը շատ ավելի պարզունակ էր. դրանք ընդհանրապես գոյություն չունեին:

Մյուս կողմից, առավել ևս հստակ էր կրթության ճարտարապետությունը՝ բուհերի պրոֆեսորա-դասախոսական ներուժի պահպանում եւ դրանով հանդերձ սոցիալական առճակատման մի նոր օջախից խուսափելու հնարավորություն: Մի հանգամանք, որը չէր թաքցնում նաեւ բարձրագույն կրթության եւ գիտության (ԲԿԳ) նախարար Վարդգես Գնունին: Ճիշտ է, նա նշում էր նաեւ այսօրվա դիմորդների ծնողների գործոնը, որոնք խորհրդային տարիներին «վաստակել» են իրենց զավակներին «ձրի» բարձրագույն կրթության տալու իրավունքը: Սակայն այս վերջին հանգամանքը, մեր կարծիքով, միայն հարմար շղարշ է առաջինի ոչ այնքան բարոյական լինելը ծածկելու համար: Բանն այն է, որ դասախոսների համար աշխատանքային ճակատ ապահովելով, ղեկավարությունն իր պաշտոնյաների իրացման երաշխավորը չի հանդիսանում: Իսկ մեր աղքատ տնտեսության աշխուժացման հեռանկար ճարտարագետների եւ այլ համանման մասնագիտություններ ունեցողներին աշխատանքով ապահովելու մասին համոզվածությունը, մեղմ ասած, այնքան էլ համոզիչ չի հնչում: Մանավանդ, որ հունիսի 10-ին կայացած ՀՀ կառավարության նախագահության նիստում հաստատվել, ընդգծվել է, որ «Առանձին բուհերում որոշակի մասնագիտությունների գծով մասնագետների պատրաստումը չի համապատասխանում օրվա պահանջներին, շուկայական հարաբերությունների անցման պետության կարիքներին»:

Մի խոսքով, ընտրվել էր մի քաղաքականություն, ըստ որի առայժմ... Եւ գայլերը պետք է կուշտ լինեին եւ ոչխարները՝ կենդանի»:

Սակայն վերեւներում նախանշված ողջ սցենարն ամբողջովին իրականացնել չհաջողվեց: Դիմորդները, որոնց ի սկզբանե կրավորական դեր էր հատկացվել, սպասվածից ավելի շարժունակ եղան եւ շրջափուլի կերպով խառնեցին իշխանությունների ծրագրերը: Բացի նրանից, որ այս տարի դիմորդների թիվը 1992-ի համեմատ զգալիորեն փոքր էր (1992-ին՝ 17 հազար, 1993-ին՝ 14 հազար) դիմումների հիմնական հոսքը բաժին ընկավ չորս մասնագիտությունների՝ բժշկություն, տնտեսագիտություն, իրավաբանություն եւ օտար լեզուներ: Այսինքն, երիտասարդ սերունդն ավելի իրատեսական գտնվեց, քան կառավարության լծակներին մոտ գտնվողները: Բարեբախտաբար, նրանցից շատերին, անշուշտ նաեւ նրանց ծնողներին այլեւս չի հրապուրում միայն բարձրագույն կրթության վկայական ստանալու հեռանկարը:

Իսկ սոսկ լավագույն ցանկությունների եւ ենթադրությունների վրա հիմնված այս քաղաքականության առաջին ակնհայտ տխուր հետեւանքը եղավ այն, որ Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանը, իր բոլոր մասնաճյուղերով հանդերձ, տեղադրվելով նախատեսված տեղերի կեսից մի փոքր ավելին ապահովվեց, իսկ 1070 վճարովի հնարավորության դիմաց երկու ուսանող ունեցավ: Այս տեսանկյունից ոչ պակաս տխուր փաստի առջեւ են կանգնած նաեւ Երեւանի ճարտարապետաշինարարական, Հայկական գյուղատնտեսական, Երեւանի անասնաբուժական-անասնաբուծական եւ Խ. Աբովյանի անվան Հայկական մանկավարժական ինստիտուտները: Վերջինիս ռեկտոր Աշոտ Փարեմուզյանից տեղեկացանք, որ ընդունելության նման արդյունքները բուհի 124 դասախոսների հաստիքները կրճատելու փաստի առջեւ են կանգնեցրել: Հասկանալի է, որ համանման ոչ հաճելի խնդիրներ պետք է լուծեն նաեւ վերոհիշյալ մյուս բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները:

Եւ, ըստ էության, այս տարվա ընդունելության ամենահիմնական խնդիրը՝ դասախոսներին աշխատանքով ապահովելը, իր զգալի մասով տապալվեց: Վիճակն ավելի է բարդացնում ուսումնական վճարի չափի վերաբերյալ ՀՀ կառավարության վերջին որոշումը: Սահմանված 90-100 հազար ռուբլին շատ ուսանողների է ստիպում ընդհատել ուսումնառությունը եւ հեռանալ բուհերից:

Երբ դասախոսներին ցանկացած գնով աշխատանքով ապահովելու նպատակ էր դրված, ապա անհրաժեշտաբար ընդունելության կանոնները ավելի մեղմ եւ շարժունակ դրույթներով պետք է հագեցվեին: Եւ հավանաբար այդպես էլ կվարվեին, սակայն մինչ այդ անհաջողության մատնված դիմորդների լրացուցիչ տեղեր պահանջող եւ իշխանություններին մեծ գլխացավանք պատճառած համառ եւ երկարատեւ բողոք-նստացույցերն իրենց մոտեցումներն էին պարտադրում:

Այս դեպքում էլ հաշվարկները ճիշտ դուրս չեկան. ՀՀ կառավարության շենքի հարթակը նորից լցվեց անհաջողակ դիմորդներով եւ նրանց ծնողներով: Թեեւ այս անգամ մխիթարվելու առիթ եւս կա՝ ընդունելության կարգի խախտման ոչ կոնկրետ եւ ոչ էլ ընդհանրական բողոք չի ներկայացվում:

Պրն. Վ. Գնունին, որպես ստեղծված վիճակի մեկ այլ բացատրություն, ցավով նշեց, որ հանրապետության անհրաժեշտ մասնագետների եւ մասնագիտությունների կանխատեսման ու, ըստ այդմ, համապատասխան բուհերում տեղերի պլանավորման մեթոդիկան դեռեւս չի մշակվել եւ այդ պատճառով էլ անհնար է խուսափել սխալներից: Այնինչ, հիմնական խառնաշփոթությունը գալիս է նրանից, որ նոր ժամանակներում բուհական համակարգը համառորեն հին ձեւերով ենք ցանկանում կառավարել: Ավելին, ամբոխավարական, կամ հնարավոր է, ավելի լուրջ թվացող նպատակներից ելնելով, պահպանելով պետպատվերը, կառավարությունը եւ ԲԿԳ նախարարությունը քանիցս չեն խնայում դրան մշտապես ուղեկցող կաշառակերության դեմ պայքարելու համար: Սա հիշեցնում է ոչ այնքան վաղուցվա ժամանակները, երբ ինքներս արգելքներ էինք ստեղծում, իսկ հետո, հերոսական ջանքեր գործադրելով, փորձում հաղթահարել դրանք:

Երբ պետպատվերի ձեւավորման եւ կանխատեսման հարցերում դժվարություններ կան, ապա տրամաբանությունը հուշում է, որ պետք է հրաժարվել դրանցից եւ վճռական խոսքը շուկային թողնել: Իսկ երբ կան բնագավառներ, որոնց պետական հովանավորությունն անհրաժեշտ է, բնական կլիներ, երբ դրանց ղեկավարությունը դրվեր այդ ոլորտը կարգավորող գերատեսչությունների վրա: Այս տեսանկյունից հատկապես անհասկանալի վիճակ է ստեղծվել լուսավորության համակարգում: Ինչպես տեղեկացանք նախարար Հայկ Ղազարյանից, ուսուցչական կադրերի պակասի պատճառով ինքը դասավանդելու թույլտվություն է տալիս միջնակարգ կրթություն ստացած անձանց: Մյուս կողմից, նա ոչ մի ձեւով չի կարողանում ազդել մանկավարժական բուհերի վրա եւ կարգավորել ինչպես ընդունելությունների պլանավորումը, այնպես էլ մանկավարժների պատրաստման ընթացքը:

Եւ ընդհանրապես, ինչո՞ւ է բժշկական ինստիտուտը ենթարկվում է առողջապահության նախարարությանը, ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտը՝ ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի վարչությանը, գյուղինստիտուտն ու անասնաբուժականը՝ գյուղնախարարությանը, իսկ մանկավարժական, ճարտարագիտական եւ ճարտարապետաշինարարական այլ խիստ մասնագիտացված բուհերը դուրս են մնացել համապատասխան գերատեսչությունների ազդեցությունից:

Ժամանակն է նաեւ, որ պետությունը հովանավորի ոչ թե այս կամ այն մասնագիտության տեղերը, այլ համապատասխան բուհերում իրենց ընդունակությունները, ունակությունները եւ կարողությունները ապացուցած կոնկրետ ուսանողներին, կամ այդ գործունեությունը սկսի ավելի վաղ՝ մշակելով իր առավել ընդունակ երեխաների հայտնաբերման եւ աջակցության մեխանիզմներ:

ՀՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հարց

Խեղճ ժամանակակից երիտասարդություն

Երիտասարդությանը քննադատելը ամենասիրված թեմաներից է: Քննադատում են բնականաբար ավագները, քննադատում են հիմնականում իրենց չնմանվելու համար, հանգելով միասնական եզրակացության: Մի՞թե մենք այսպիսին էինք, մենք լսում էինք մեր մեծերին, հարգանք-պատկառանք կար... Այո, երիտասարդությանը քննադատելը սիրված թեմա է բոլոր ժամանակներում, հայրերի ու որդիների հավերժական գերխնդիր, սակայն դրա լուծումը կդադարեցներ մարդկության առաջընթացը:

Բոլոր ժամանակների խեղճ ժամանակակից երիտասարդություն. երբ դու լինեիր հենց այնպիսին, ինչպիսին քո հայրերն են՝ խոնարհ ու հնազանդ կրկնորդը քո նախորդների կյանքի, երբեք չէր ծնվի առաջին օդանավորդը կամ սուզանավորդը, երբեք չէր լինի ոչ մի առաջին, իսկ մարդկությունը դեռ քոչվոր կյանք կվարեր՝ կորուսյալ դրախտը ողբալով կամ ծառեր մագլցելով՝ նայած թե մարդությունն ինչ կարծիքի կլիներ իր անցյալի մասին: Թեեւ անցյալ էլ սկզբունքորեն չէր լինի, երբ չլիներ առաջընթաց ու ապագա, զայլք ու ակնկալիք: Յուրաքանչյուր ժամանակի երիտասարդություն ժամանակի խորանն է՝ կյանքի փորձով չդառնացած, չհոգնած, լի համարձակ երազանքներով, ուժեղ, վերջին գաղափարին անտարբեր ու մահվանն անտեղյակ: Նա կիսատ ավանդների շարունակողն է, փոշոտված-մոռացված երազանքների մարմնավորողը: Եւ հենց սա է հայրերի ու որդիների գերխնդիրը. երիտասարդներն անում են հենց այն, ինչ ավագներն այլեւս չեն կարողանում անել, քանզի համոզված են, թե դա անհնարին է: Եւ երիտասարդության կոչումն է անել անհնարին թվացողը՝ ուրախություն ու երջանկություն բերել թե նախորդ, թե հաջորդ սերնդին:

Մերը ուզում է գոռալով Ղարաբաղում կռվողների ու այստեղ դառը քրտինքով հանապազօր հացը վաստակողների պատիվը պաշտպանել, մերը ուզում է շուտ ծերանալ, ազատվել ավագների աչքին դատապարտելի իր ջահելության բեռից, որ վրեժը ավելի ջահելներից լուծի: Ինչ տարօրինակ է այս պարտադրված մեղքի զգացումը. եւ իրոք էլ երիտասարդը «մեղավոր» է ավագի հանդեպ, մեղավոր է, զի ունի այն, ինչ այլեւս չունի ավագը:

Ահա մի սովորական տեսարան մեր կյանքից. տրանսպորտ չկա ու պատահական մեքենա են կանգնեցնում մի երիտասարդ կին եւ մի տարեց կին: Տարեցը ծանրաբեռնված է տարիքով, քաշով, պայուսակներով: Երիտասարդը պարուրված է բարձրությամբ ու գեղեցիկ հմայքով: Մի՞թե մեղավոր չէ վերջինս, որ մեքենան հենց նրան է ծառայում, մինչդեռ առաջինը շատ ավելի ունի դրա կարիքը...

Բայց երբ մեղքի մասին է խոսքը, տեսնենք, թե մեր ավագներն ինչ են տալիս ժամանակակից երիտասարդությանը եւ ինչ է ստանում երիտասարդությունն իր ժամանակից:

Առեւտրով շատ են զբաղվում, փողով են ամեն ինչ չափում հիմիկվա ջահելները, սա հիմնական մեղադրանքներից մեկն է: Ճիշտ են անում, որովհետեւ կյանքը մեզ հասկացված ժամանակն է, իսկ ժամանակը փող է: Մեզ մեր ժամանակին սովորեցնում էին, թե փողը կեղտ է, եւ մեր գաղափարական բարձունքներից խորշանքով հրաժարվում էինք դրա հետ առնչվելուց այնքան, մինչեւ որ [illegible] դիրքից սկսեցինք գլորվել դեպի մեծապատիվ մուրացկանի վիճակը, այն էլ՝ ազգովին:

Եւ ով չի հաշտվում այդ վիճակի հետ, դեռահասներից սկսած մինչեւ ոչ շատ տարեց մարդիկ, փորձում են իրենց բախտն առեւտրի բնագավառում: Երբեմն՝ կրպակից ծամոն առնելով ու փողոցի մյուս անկյունում մի քիչ ավելի թանկ ծախելով: Ինձ էլ դուր չի գալիս: Բայց սկզբունքորեն ճիշտ է, մարդիկ մանկուց պիտի իմանան վաստակի մեխանիզմը:

Գաղափարազուրկ են, հոգեւոր արժեքները չեն գնահատում, սրբություն չունեն. այս չափազանցության խորքում այնուամենայնիվ ճշմարտության հատիկ կա. երիտասարդները, հատկապես պատանիներն ու դեռահասները նախորդ սերնդի համեմատ ավելի թույլ են գաղափարական բովանդակության կողմից, ավելի են գնահատում նյութը: Նախնառաջ կեցությունն է որոշում գիտակցությունը, երկրային կյանքում բնական է նյութի առաջնությունը: Եւ երկրորդ, դարձյալ կեցությունը, մեր աղի կեցությունն է որոշում մեր աղի երիտասարդության գիտակցությունը: Չէ որ նրանք տեսնում են, թե ավագներն ինչքան արագ են հրաժարվում ու հայհոյում երեկվա գաղափարները, սկզբունք ու դավանանք փոխում մոդայից ընկած զգեստի պես:

Երեկ մենք մեր զավակի ձեռքից բռնած, մյուս ձեռքը հպարտ ու բարձր բռունցք էինք անում Ազատության հրապարակում: Այսօր մեր կեցությունը վատթարացավ, ու երբ անգամ հոգու խորքում դեռ հավատում ենք մեր դավանած գաղափարներին, չենք զլանում չար խոսքեր ասել այդ երեկվա մասին մեր պատանի ժառանգի ներկայությամբ: Իսկ երիտասարդությունը պատմության խորանն է հենց այն պատճառով, որ հանրության ամենազգայուն, ամենադյուրակաս իներտ տարրն է: Նա ներծծում է մեր գաղափարազուրկ խոսքը՝ մեր խորքերին անտարբեր, սինթեզում իր ճշմարտությունը:

Եւ նույնիսկ այս ողորմության դարում, հիմա, Հայաստանում շատ-շատ են հոգեւոր արժեքներ դավանող երիտասարդները: Ես մանկավարժ եմ, եւ այնքան շատ հրաշալի ուսանողներ ունեմ, որ կարող եմ անտեսել փողոցային-դիպվածային երիտասարդների, մեղմ ասած, անվայելչությունները: Սակայն հավանաբար պետք չէ անտեսել. մի քոսոտ ոչխար, ասում է ժողովուրդը, ողջ հոտի անունն է հանում:

Իսկ երիտասարդության դեմ դառնացած հոխորտալիս հարկ է կանգնել հայելու դեմ, բաց աչքերով հայելու դեմ կանգնել ու հետազոտել սեփական արտացոլման խորքերը:

ԳԱՅԱՆԵ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Կառավարության կողմից արտոնագրված

«Անանիա Շիրակացի»

հայկական համալսարանը

հայտարարում է 1993–94 ուստարվա ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

1. Հայագիտություն (մեկ օտար լեզվի խորացված ուսուցմամբ),
2. Ռոմանագերմանական բանասիրություն (անգլերեն, գերմաներեն),
3. Ընդհանուր պատմություն (մեկ օտար լեզվի խորացված ուսուցմամբ),
4. Էկոնոմիկա եւ արտադրության կառավարում (անգլերեն լեզվի խորացված ուսուցմամբ):

ՈՒՍՄԱՆ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ 4 ՏԱՐԻ Է, ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐՈՎ: Լավ թվանշաններով ավարտող շրջանավարտները համալսարանի դիպլոմին զուգահեռ «ռոմանագերմանական բանասիրություն» եւ «էկոնոմիկա եւ արտադրության կառավարում» մասնագիտությունների գծով կստանան նաեւ Ռուսաստանի Դաշնության պետական կամ ոչ պետական բուհի դիպլոմ: Ուսման վարձը պայմանագրային է: Մեկուկես տարվա ընթացքում գերազանց սովորող ուսանողները հետագայում (ուսուցումը գերազանց շարունակելու դեպքում) ազատվում են ուսման վարձից: Հարգելի պատճառով ուսումը շարունակելուց հրաժարվող անձանց գումարը վերադարձվում է:

Ընդունվողները հանձնում են՝ թելադրություն հայոց (ռուսաց) լեզվից, քննություն օտար լեզվից՝ բանավոր (բոլոր մասնագիտությունները), քննություններ, հայոց լեզվից ու գրականությունից (1 մասնագիտություն), օտար լեզվից՝ գրավոր (2 մասնագիտություն), պատմությունից (3 մասնագիտություն), մաթեմատիկայից (4 մասնագիտություն):

Քննություններին մասնակցելը վճարովի է: Անհրաժեշտ է ներկայացնել ատեստատ միջնակարգ կրթության մասին, բժշկական տեղեկանք, 4 լուսանկար՝ 3x4: Գործերն ընդունվում են ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից՝ մինչեւ սեպտեմբերի 11-ը, ժ. 12-18-ը, հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Այգեստանի 9-րդ փող., 4ա (Ջերմենկու անվ. միջնակարգ դպրոց, պետական համալսարանի դիմաց): Հեռ. 571650: Քննությունները անցկացվում են սեպտեմբերի 13-ից 17-ը:

ՌԵԿՏՈՐԱՏ

digitised by A.R.A.R.@

Քաղաքական

ԴԱՐԻ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՋԸ ԿԱՐԾԵՍ ԵՐԵՎՈՒՄ Է

Արաբ-իսրայելական բանակցություններն արձանագրում են առաջին լուրջ հաջողությունը Քեմփ Դեյվիդի համաձայնագրի կնքումից հետո: Տքնաջան ու համառ ջանքերից հետո ձեռք է բերվել համաձայնություն Գազայի հատվածում և արևմտյան ափի Երիքով քաղաքում պաղեստինցիներին սահմանափակ ինքնակառավարում շնորհելու վերաբերյալ:

Միջին Արևելքի և ողջ աշխարհի այս գերբարդ խնդրի կարգավորման քայլը Մեզ համար մի կողմից դրական նշանակության խոշոր իրադարձություն է, քանի որ ստեղծվում է կարևոր նախադեպ նման բարդ հակամարտության լուծման համար, մյուս կողմից, մտահոգիչ իրողություն, եթե հաշվի առնենք, որ շրջանում առկա անկառավարելիության և էլ ավելի սրվող հակասությունների պայմաններում արաբ-իսրայելական հակամարտության մարումն առիթ կարող է ծառայել նոր հակամարտությունների բռնկման համար:

Նախատեսված է Գազայի հատվածի և արևմտյան ափի Երիքով քաղաքի ինքնավարության վերաբերյալ համաձայնագիրը կնքել սեպտեմբերի 14-ին Սպիտակ տանն այդ նպատակով կազմակերպված հանդիսության ընթացքում: Եգիպտոսի արտգործնախարար Ամր Մուսան հայտարարել է, թե արաբ և իսրայելցի բանագնացների հանդիպումը նախատեսված է սկսել սեպտեմբերի 13-ին: Մինչ այդ ձեռք է բերվել պայմանավորվածություն, որ Իսրայելը և ՊԱԿ-ը փոխանակված նոտաներով ճանաչեն միմյանց: Իսրայելյան հավաստի աղբյուրներից ստացված տվյալների համաձայն, նոտաների փոխանակումը տեղի կունենա մոտ օրերս: Իսկ այժմ ուժգնորեն ընթանում են համաձայնագրերի տեքստերի նախապատրաստման աշխատանքները, քանի, ինչպես ճշտում են այլ աղբյուրներ, փոխադարձ ճանաչման ակտով Իսրայելը համաձայնություն է տվել մինչև այս տարվա վերջը թույլատրել պաղեստինցի փախստականների վերադարձը բռնազավթված տարածքներ:

ՊԱԿ-ում գերակշիռ դիրք ունեցող Ֆաթհ կազմակերպությունը կոչ է արել բռնազավթված տարածքների բնակիչ պաղեստինցիներին ըմբռնումով վերաբերվել Իսրայելի հետ հաշտություն կնքելու ՊԱԿ-ի ծրագրերին: Հայտնի է դարձել, որ ՊԱԿ-ը պատրաստվում է տեղափոխվել բռնազավթված տարածքներ այն բանից հետո, երբ Իսրայելը կճանաչի նրան: Ֆաթհը հավաստիացրել է հայրենակիցներին, որ ինքն ամեն ինչ կանի ապահովելու պաղեստինցի գաղթականների վերադարձն իրենց բնօրրաններ:

Միաժամանակ քննարկումներ են գնում բռնազավթված տարածքներում պաղեստինյան անկախ պետություն ստեղծելու խնդրի շուրջ: ԱՄՆ-ում Իսրայելի դեսպան Ռաբինովիչը CNN հեռուստաընկերության թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ հայտարարեց, որ ներկայումս հարցը բարձրանում է օրակարգ: Նա ասաց, որ հարցը կարելի է քննել անցումային փուլի ընթացքում, որը տևելու է հինգ տարի: Ռաբինովիչը նաև ասաց, թե ինքը գիտի, որ ՊԱԿ-ը և շատ պաղեստինցիներ ձգտում են անկախ պետականության: Սակայն դա հնարավոր կլինի միայն այն բանից հետո, երբ հաջողությամբ ավարտվի բռնազավթված տարածքները ինքնավարության ռելսերի վրա տեղափոխման հնգամյա փուլը:

Ի տարբերություն Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսի, որը ֆրանսիական TF-1 հեռուստաընկերության հաղորդման ժամանակ, սեպտեմբերի 2-ին, հայտարարել էր, թե «Երուսաղեմը երբեք չի լինի միջազգային քաղաք և ոչ էլ կվերահսկվի ՄԱԿ-ի կողմից, այն կմնա Իսրայելի իշխանության ներքո», նրա տեղակալ Յոսիփ Արեն հանդես է եկել մի առաջարկությամբ, ըստ որի նախատեսվում է Երուսաղեմի արաբական հատվածը, որը Իսրայելն իրեն է ենթարկել 1967 թ., համարել անկախ տարածք իսրայելա-պաղեստինյան հաշտության վերաբերյալ վերջնական պայմանագրով: Արենը գտնում է, որ Երուսաղեմի հրեա քաղաքացիներին պետք է տրվի իսրայելական քաղաքացիություն, իսկ արաբներին՝ պաղեստինյան: Այդ առաջարկին խստորեն հակադրվել է Երուսաղեմի քաղաքապետ Կոլեքը, որը հայտարարել է, թե «տեղ չկա երկու մայրաքաղաքների և երկու պետությունների համար»: Նա ասել է, որ Երուսաղեմը պետք է մնա միավորված և ենթակա միայն Իսրայելին:

Համաշխարհային մամուլը շարունակում է անշեղ հետաքրքրությամբ քննարկել վերջին զարգացումներն արաբ-իսրայելական հաշտության գործընթացում:

Ֆրանսիական «Լիբերասիոն» թերթը զգուշացնում է, որ հաշտության գործընթացը դեռևս փխրուն է, որն ակնհայտ է դառնում, երբ ուշադրություն է դարձվում արևմտյան ափի և Գազայի ներքին կացության վրա: Չեխական «Մլադա ֆրոնտա դնես» թերթն ընդգծում է, որ արաբ-պաղեստինյան բանակցությունների հաջողությունը շատ կողմերով կախված է այն բանից, թե ինչպես դրան կվերաբերվի միջազգային հանրությունը:

«Եթե Եվրոպան օգնի պաղեստինցիներին հասկանալ ֆինանսապես անցումային փուլի ընթացքում, ապա դա էապես կթեթևացնի Իսրայելի իշխանությունների բեռը: Իսրայելի համար, շարունակում է թերթը, ավելի ձեռնտու է ունենալ բարգավաճող պաղեստինյան երկիր, քան փախստական ահռելի ճամբար, որ մշտապես բազմապատկում է քաոսն ու բռնությունը»:

Արաբ-իսրայելական ակնկալվող համաձայնությունների նկատմամբ հետաքրքիր մոտեցում է հանդես բերում բրիտանական «Ինդեփենդենթ» օրաթերթը: Թերթի առաջնորդող հոդվածում իսրայելա-պաղեստինյան ներկա բանակցությունները համեմատվում են 1978 թ. Քեմփդեյվիդյան հաշտության հետ: Թերթը գրում է, որ Քեմփ Դեյվիդը ոչ միայն համաձայնագիր էր, որով որոշվեց Սինայի թերակղզուց իսրայելական զորքերի դուրսբերման ժամկետը, այլ նաև կանխորոշեց բռնազավթված բոլոր տարածքների ապագան, ներառյալ Գազայի հատվածը: «Քեմփդեյվիդյան հաշտությամբ որոշվում էր Իսրայելի, Եգիպտոսի, Հորդանանի և ՊԱԿ-ի մասնակցությամբ քննել խնդիրը լուծում գտնելու և պաղեստինյան ինքնավարություն ստեղծելու նպատակով, գրում է թերթը: Եթե այդ գաղափարը ժամանակին պաշտպանություն գտներ արաբական երկրների կողմից, պաղեստինցիները կստանային ավելի շատ և ավելի շուտ, քան նրանց խոստացվում է այսօր: Ցավոք, այն ժամանակվա եգիպտական ղեկավարությունն առաջ ընկավ իրադարձություններից, որի արդյունքը բոլորին հայտնի է. սպանվեց Անվար Սադաթը, և արաբ-իսրայելական հակամարտության կարգավորումը երկար ժամանակ ձգձգվեց: Բացի այդ, չպետք է անտեսել արաբական ազգայնականության աջակցությունը ԽՍՀՄ կողմից: ԽՍՀՄ փլուզումից հետո Մոսկվայի այդօրինակ աջակցության վերացումը սիրիացիներին և պաղեստինցիներին ստիպեց կենտրոնանալ քաղաքական իրողությունների վրա, նույնիսկ ավելին՝ իրատեսորեն նայելը ստիպեց, որ նրանք դադարեցին Իսրայելին դիտել որպես միակ և բացառիկ սպառնալիք ուղղված արաբական երկրների գոյության դեմ»:

Թերթը գրում է, որ նույնը կարելի է ասել արաբական երկրների նկատմամբ Իսրայելի վերաբերմունքի մասին: Կողմերի նման մոտեցման պատճառով երևան եկավ «ինթիֆադան» (պաղեստինցիների ապստամբությունը), և Թել Ավիվի բավական խիստ զավթողական կառավարումը: «Այսօր հարցն այն է, թե կհաջողվի՞ արդյոք երկու ճամբարների, այսպես կոչված, բազեներին հասնել այն բանին, որ այսօրվա համաձայնությունների մտադրությունները և Քեմփդեյվիդյան գործընթացի արդյունքները հայտնվեն միմյանց չհասկանալու և թշնամության ալիքների մեջ»: Ինչ վերաբերում է արևմտյան երկրներին, ապա թերթը գտնում է, որ արաբ-իսրայելական հարաբերությունների բարելավման գործընթացում չի կարելի գտնել ոչինչ ավելի լավ, քան ստեղծել և իրականացնել Գազայի հատվածում նոր աշխատատեղերի զանգվածային ծրագիր: Դրանով արաբների և իսրայելցիների խաղաղ համակեցությունն ավելի կամրապնդվի:

ԱՐՏԱԿ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Կենցաղ

Տանուլ ենք տալու, մինչև չսովորենք արձագանքել

Տարիներ առաջ, երբ մայրաքաղաքի խանութների վաճառասեղանները պայթում էին ամենատարբեր գինիների ու կոնյակների առատությունից, ոչ ամենուրեք կարելի էր օղի գտնել: Մի ժամանակ եղավ, երբ ալկոհոլի առուվաճառի և օգտագործման համար ժամ նշանակեցին «բարձրաստիճան բարեփոխիչները»:

Այլ է հիմա, ոչ վանդակներ կան, ոչ ժամ, ոչ հերթեր: Ո՛ր կողմը շրջվես, օղի, օղի, օղի... Եւ ոչ մի խնդիր: Իհարկե՝ գնելիս, բայց ամենևին ոչ՝ օգտագործումից հետո:

Այն տխուր տարիներին մի որևէ միջոցառման համար (ուրախության կամ տխրության) մեկ-երկու շիշ օղի փնտրելիս խանութներում ծանր պահի գտնեիր, «մաղարիչ» խոստեիր գրպանը: Այլ է հիմա: Հիրավի՝ «խնդիր չկա»:

Իսկ այդ «խնդիր չկայի» ապացույց-հիմնավորումը ՀՀ առևտրի նախարարության տեղեկանքն է, որտեղ նշված է, որ միայն վերջին երկու տարվա ընթացքում (23.08.91–23.08.93) նախարարության տնտեսական գործունեության տեսակների թույլատրության հանձնաժողովի կողմից տրվել է «ընդամենը» (չակերտները մերն են) 2621 լիցենզիա (պետական թույլտվություն), որից 1778-ը՝ ալկոհոլային խմիչքների մանրածախ և 78-ը՝ մեծածախ վաճառքի համար: Առաջին դեպքի համար՝ մանրածախ վաճառք, լիցենզիաները տրվում են երկու տարի ժամկետով, մեծածախի համար (միանգամյա պետական թույլտվություն)՝ 2 ամիս ժամկետով, և երկուսի դեպքում էլ պետբյուջե է գանձվում 300 ռուբլի, այսօրվա գներով զուտ խորհրդանշական մի գումար:

Սակայն նույնիսկ նման պայմաններում էլ, եթե զուտ հետաքրքրությունից դրդված «փողոցային» օղեվաճառին հարցնենք, թե ունի՞ արդյոք լիցենզիա, կարող է այն ձեզ ցույց տալ՝ խմիչքի որակի վկայականի հետ միասին... Չէ, լավ է չփորձենք, այդպես ավելի ապահով է: Չփորձենք ոչ հարցնել, ոչ էլ համտեսել, եթե տողերիս հեղինակի խորհուրդը լսեք, քանզի ոչ մի երաշխիքներ չեք կարող ունենալ շշի պարունակության մասին: Այն էլ ասեմ, որ որպես կանոն «կոմերսանտ» հորջորջված մեր փողոցային օղեվաճառները մեծամասամբ ոչ մի կապ էլ չունեն շշերի պարունակության հետ և համար, նրանք վերավաճառողներ են տնային պայմաններում պատրաստված այն արտադրանքի, որը միայն գործի նրբություններին քաջատեղյակը կտարբերի (տարածքից) պետական արտադրության ապրանքից: Սակայն այս հանգամանքը, իհարկե, չի կարող ազատել վաճառողին պատասխանատվությունից:

Որպես կանոն, նման չստուգված, միայն «բանավոր» երաշխավորությամբ օղու վերավաճառով զբաղվում են նրանք, ովքեր ոչ որևէ տեղ գրանցվել են իբրև «տնտեսական գործունեությամբ զբաղվողներ», ոչ էլ առավել ևս՝ լիցենզիա են վերցրել: Չէ՞ որ ալկոհոլային խմիչքների վաճառքի համար պետական թույլտվություն տալը պարտադրում է տեղեկանքներ ներկայացնել՝ ա) սանէպիդ կայանից, բ) տեղի հատկացման մասին, գ) հրշեջ ծառայությունից, դ) ալկոհոլային խմիչքի ձեռքբերման աղբյուրների մասին:

Իսկ լիցենզիաների «արժեքը» առանձին խոսակցության նյութ է և ոչ միայն տվյալ դեպքին առնչվող: Տեսեք, թե ի՞նչ է ստացվում. արժեզրկման կուրսը սահուն և անշեղորեն բարձրանում է շաբաթ առ շաբաթ, և հսկայական ցատկ է կատարում ամեն մի արտառոց «միջադեպից» հետո (ինչպիսին էր Դաշնակցային Ռուսաստանի Կենտրոնական դրամատան որոշումը՝ շրջանառությունից հանել 1961–92 թթ. թողարկման դրամանիշները): Իսկ լիցենզիաների վարձաչափերը ոչ մի ինդեքսացիայի չեն ենթարկվում: Դա ի՞նչ է նշանակում: Այն, որ գործին լավատեղյակ «կոմերսանտը» հանգիստ կարող է չլիցենզավորված գործունեություն ծավալել, դույզն ինչ չտագնապելով բռնվելու դեպքում օրինախախտման համար նախատեսված պատժից: Չէ՞ որ «պատիժ» մեկ անգամ կկրես, իսկ ո՞վ է հաշվել, թե շահույթ քանի անգամ ես ստացել և ի՞նչ չափով:

Այստեղից եզրահանգում. մինչև չսովորենք օրենսդիրներն արձագանքել արագ փոփոխվող իրադրությանը, որը շուկայական տնտեսավարման պարտադիր արտահայտություններից մեկն է, դոփելու ենք տեղում, տեղապտույտի ենթարկվելով տարընթացությունների մեջ տանուլ ենք տալու նույնիսկ այն, ինչը շահել ենք ներքին հնարավորությունների համախմբման հսկայական ջանքերի գնով:

ՄԱՐԳԱՐ ՍԵՆԵՑՅԱՆ

ԱՄՆ-ում սովորել ցանկացողներին

ԱՄՆ-ի կառավարությունը պատիվ ունի ներկայացնել ԱՄՆ-ի բուհերում սովորելու համար հատկացված 150 տեղերի վերաբերյալ ծրագիրը: Ծրագիրը, որը կոչվում է «Մասկիի անվան կրթաթոշակ», հնարավորություն է ընձեռում ամերիկյան համալսարաններում վերապատրաստվել հետևյալ մասնագիտություններով՝ իրավունք, բիզնես, տնտեսագիտություն, պետական կառավարում:

Հայաստանում և նախկին ԽՍՀՄ այլ հանրապետություններում դեմոկրատական վերափոխումներին նպաստող գիտական փոխանակման հետ առնչվող բոլոր նախաձեռնությունների նման այս կրթաթոշակների բաշխումը ևս իրականացվելու է բաց մրցութային հիմունքներով: Մրցույթին կարող են մասնակցել 40 տարին չլրացած այն անձինք, ովքեր ունեն բարձրագույն կրթության վկայական, վարժ տիրապետում են անգլերենին և չունեն անհրաժեշտ միջոցներ նման կրթություն ստանալու համար:

Փաստաթղթերի ձեռք բերման և լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել «Այրեքսի» գրասենյակ: Փաստաթղթերի հանձնման վերջին ժամկետը հոկտեմբերի 29-ն է:

Մեր հասցեն է.
Երևան, Մարշալ Բաղրամյան 40,
Հայաստանի Ամերիկյան համալսարան
Սենյակ 10 (գրադարանի կողքին):

For those interested in professional study in the US

The Government of the United States of America is pleased to announce the 1994 Edmund S. Muskie Fellowship Program for qualified students from the countries of the former Soviet Union to enroll in graduate programs at US academic institutions. Approximately 150 Fellowships will be awarded for studying business administration, economics, law, and public administration at US universities.

Like other exchange initiatives which are to promote democratic changes in Armenia and other republics of the former Soviet Union the Muskie Fellowships will be issued on the basis of open competition. Anyone under the age of 40, holding an undergraduate degree (diploma), having English language proficiency, and lacking financial resources for study in the United States is eligible to apply.

An application form and further information may be obtained from the Yerevan IREX office.

THE APPLICATION DEADLINE WILL BE OCTOBER 29, 1993

You are welcome to contact us at the following address:
American University of Armenia
Room 10 (near the library)
Marshal Bagramian 40, Yerevan,
Republic of Armenia.

digitised by A.R.A.R.@

Թայվան

ՃԵՂՔՎԱԾՔ ԳՈՄԻՆԴԱՆԻ ՇԱՐՔԵՐՈՒՄ

Գոմինդանը հիմնվել է Չինաստանում 1912-ին: Այն գլխավորում էր Սուն Յաթ Սենը: Համագործակցել է Չինաստանի կոմունիստական կուսակցության (ՉԿԿ) հետ, կազմավորելով 1924-ին գյուղացիության, քաղաքային մանր բուրժուազիայի, մտավորականության և կալվածատերերի մի մասի միասնական ազգային-հեղափոխական ճակատը: Հետագայում այն վերածվում է կալվածատերերի, խոշոր բուրժուազիայի և միլիտարիստների կուսակցության, հակասության մեջ մտնելով ՉԿԿ-ի հետ: Գոմինդանի աջ թևը Չան Կայ Շիի գլխավորությամբ և իմպերիալիստների աջակցությամբ 1927-ին կատարում է հակահեղափոխական հեղաշրջում Շանհայում, Նանկինում, Գուանչժոուում և Ուհանում: Արգելվում է ՉԿԿ-ի գործունեությունը, հաստատվում Գոմինդանի իշխանությունը:

Գոմինդանական կառավարությունը թշնամական քաղաքականություն է վարել նախկին ԽՍՀՄ-ի նկատմամբ: ՉԿԿ-ի և գոմինդանականների միջև հակամարտությունը շարունակվում է ընդհուպ մինչև 1949 թվականի հոկտեմբերի 1-ը, երբ վերջնականապես կազմավորվում է Չինական Ժողովրդական Հանրապետությունը, որից հետո գոմինդանականների մեծ մասը փախչում է Տայվան և առայսօր գտնվում այնտեղ: Այժմ ամերիկյան հայտնի Time International հանդեսի օգոստոսի 23-ի համարից տեղեկանում ենք, որ վեց երիտասարդ օրենսդիրներ Տայպեյում հավաքվելով վճռականորեն որոշել են իրենց հարաբերությունները խզել Գոմինդան կուսակցության հետ և հիմնել Տայվանում Չինաստանի նոր կուսակցությունը: Մեկը մյուսի ետևից նրանք ներկայացրել են իրենց այդ քայլի դրդապատճառները և նոր կուսակցության նպատակներն ու խնդիրները: Այն գրանցվելու է 6 արդեն 161 անդամ ունեցող Օրենսդիր Յուանում:

«Դրդապատճառներից ամենախորհուրդն այն է, որ մենք արտոնություններ չունենք: Մենք պայքարում ենք գոյատևելու համար», ասում է նրանցից մեկը՝ Յոկ Մուժինգը: Պատահական չէ, որ ընդդիմադիրներն իրենց որոշումը հրապարակել են օգոստոսի վերջին շաբաթվա ընթացքում անցկացվող Գոմինդանի 14-րդ համագումարի նախօրյակին, հավանաբար ցանկանալով թուլացնել նրա մեծ ազդեցությունը: Համագումարը, որին մասնակցել են 2100 պատվիրակություններ ընտրելու նոր կենտրոնական կոմիտե, նոր նախագահ և սահմանելու կուսակցության նոր ուղին, տեղի է ունեցել Տայպեյում, Համաշխարհային Առևտրի կենտրոնի շենքերից մեկում, որն ունի հրաշալի հարմարություններ: Այն նաև մեկն է այն 70 բաժնետիրական ընկերություններից, որոնց մեջ զգալի շահաբաժին ունի Գոմինդանը: Դրանցից ստացած եկամուտներն այդ կուսակցությունը դարձնում են աշխարհի ամենահարուստ քաղաքական կազմավորումներից մեկը:

«Գոմինդանը գնում է փողի կուսակցության, բռնատիրական քաղաքականության և Տայվանի ազատագրման ուղիով, մինչդեռ նոր կուսակցությունը հակադրվում է այդ բոլորին», ասում է հիմնադիրներից մեկը՝ նախկին վարչապետ Լի Հուանի որդի Լի Չին Հուանը:

Ապստամբական խմորումներն սկսվել են դեռևս 1988 թվականից, երբ Գոմինդանի ղեկավարությունը Տայվանում ապաստան գտած նախկին չինացի փախստականներից կամ նրանց հետնորդներից անցավ նախագահ Լի Տեն Հուի (որը տայվանցի է) և նրա դաշնակիցների ձեռքը: Երբ բարեփոխումների նրանց ծրագիրը մերժվեց, առաջիններն սկզբնական շրջանում հիմնեցին Գոմինդանի նոր միությունը և այն գրանցեցին որպես քաղաքացիական կազմակերպություն պայքարելու փողի կուսակցական կառավարության քաղաքականության դեմ: Անցյալ տարվա օրենսդրական ընտրություններին նրանք Տայպեյում հաղթանակ տարան, մինչ Գոմինդանն ընդհանուր առմամբ պարտություն կրեց ընդդիմադիր Դեմոկրատական առաջադիմական կուսակցության կողմից: Ապա տեսնելով, որ իրենց պահանջները չեն բավարարվում, նրանք վերջնականապես խզեցին իրենց հարաբերությունները և հիմնեցին նոր կուսակցություն:

Գոմինդանի ունեցվածքները մեծապես կապված են երկրում ունեցած նրա մենաշնորհյալ իշխանության հետ: Սկիզբ առնելով արտասահմանում ապրող չինացիների նվիրատվությունների հիման վրա, այն համաշխարհային երկրորդ պատերազմում Ճապոնիայի պարտությունից հետո իր ձեռքն է վերցնում Տայվանում ճապոնական կառավարության ունեցվածքը: 1949-ից մինչև 1987 թ. երկրում իրավախախտումներ շատ են լինում և կուսակցության ու կառավարության գործերն ընթանում են համատեղ: Օտար բանկերը հավասարապես վարկեր են տրամադրել և մեկին, և մյուսին: Երբ 1980-ական թվականների կեսերին նրա ժողովրդականությունն սկսում է ամրապնդվել և առևտուրն արձանագրում ռեկորդային հաջողություններ, կուսակցությունն առիթից օգտվում է: Ճիշտ է, նա հրաժարվել է իր նախկին հրամայական, ամբողջատիրական քաղաքականությունից և դարձել ավելի արդիական կազմակերպություն, սակայն կոռուպցիան սկսել է աճել նրա շարքերում: «Գոմինդանը հարուստներին է պատկանում, հատկապես այն հարուստներին, որոնք ազնիվ ճանապարհով չեն վաստակում իրենց փողերը», հաստատում է նոր կուսակցության հիմնադիրներից նախկին ֆինանսների նախարար Ուեն Չեն Շինը: Գոմինդանն ավելի քան 40 միլիարդ դոլլարի հասնող անշարժ գույքի սեփականատերն է: Նրա ձեռքում է նաև զանգվածային լրատվական գործակալությունների մենաշնորհը: Երբ որևէ մեկն սկսի ուսումնասիրել կուսակցության միջոցները, կեղտոտ գործարքներ ու խուցելի կեսեր այնտեղ շատ կգտնվեն»:

Այդ կեղտոտ գործարքներից որոշ բաներ արդեն իսկ հայտնի են դարձել: Անցյալ տարվա օրենսդրական ընտրությունների ընթացքում և հետագայում ընդդիմադիրներն ամբաստանեցին կուսակցությանը մեծաթիվ քվեներ «գնելու» մեղադրանքով: Մեղադրանքներ հարուցվեցին նաև բենզինի պետական ընկերության համար կառուցվող ջրազտման կայանի շինարարության ոչ ճշգրիտ հաշվարկների համար: Մեղադրյալների շարքում են Գոմինդանի անհաջողակ մի օրենսդիր թեկնածու և Տայվանի նախկին փոխնախագահի որդին:

Տնտեսական հարցեր շոշափող հայտնի Wealth (հարստություն) հանդեսի գլխավոր խմբագիր Էնդի Լիանգի համաձայն, կուսակցության սեփականությունն են կազմում 6 ընկերություններ, որոնք իրենց ձեռքում պահում են մոտ 100 ֆիրմաներ, որոնցում Գոմինդանը բաժնետոմսեր ունի: Դրանցից են հեռուստատեսության, ռադիոյի, թերթերի, ապահովագրական, շինարարական և արդյունաբերական հսկայական ընկերություններ:

Օրենսդիրների խոսքերով, միայն մի քանի ղեկավար պաշտոնյաներ են տեղյակ կնքված համաձայնագրերի մանրամասնություններին: Wealth-ի աշխատակիցները ենթադրում են, որ 200 միլիոն դոլլարի արձանագրված ընդհանուր գումարը միայն մի փոքր մասն է կազմում այն 4,5 միլիարդ դոլլարի ներդրումների, որ կուսակցությունը կատարել է տարբեր բնագավառներում: Նույնիսկ նշված այս գումարը չի համապատասխանում իրականությանը: Շատերի կարծիքով, այն շատ ավելի բարձր է: Կուսակցությունն այսօր էլ մտածում է իր եկամուտներն ընդլայնելու մասին: Վերջերս այն մի նոր նախագիծ է առաջ քաշել կարգավորելու և օրինականացնելու կաբելային հեռուստատեսության ծրագրերը: Հիմնել է Պո Շին զվարճանքի ընկերությունը, վրդովմունք առաջացնելով որոշ կուսակցական անդամների մոտ: «Ես դեմ եմ, որ կուսակցությունը կաբելային հեռուստատեսության տերն ու տնօրենը դառնա: Զանգվածային լրատվական միջոցները կուսակցական հովանավորությունից զերծ պետք է լինեն», ասում է Ուեյ Յունգը, որը նոր կուսակցության կողմնակիցներից է:

Մինչ կուսակցությունն ամրապնդում է իր դիրքերը, ընդդիմադիրները վճռականորեն շարունակում են պայքարը մինչև վերջնական հաղթանակ: Կհաջողվի՞ արդյոք նրանց դիմադրել միլիոնատեր մագնատների օրեցօր աճող ցանկություններին ու փառամոլությանը: Նոր կուսակցությունն ու դեմոկրատական-առաջադիմականը համախոհներ կգտնե՞ն հասարակության մեջ, թե իրենք կուլ կգնան ժամանակի ընթացքում: Ապագան ցույց կտա:

Պատրաստեց
ՀԱԿՈԲ ՏՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

Լուրերի Հոսք

Վերսկսվեց ԳԿՉՊ դատավարությունը

ՌԴ Գերագույն դատարանի ռազմական կոլեգիայում երեկ վերսկսվեց ԳԿՉՊ-ի գործի դատավարությունը: Դատապարտյալներից մեկը՝ ԽՍՀՄ արդյունաբերողների միության նախագահ Ալեքսանդր Տիզյակովը չէր մասնակցում նիստին, քանի որ սրտի իշեմիկ հիվանդության պատճառով գտնվում էր հիվանդանոցում: Դատապարտյալների մեծ մասը և նրանց պաշտպանները պահանջեցին կանգնեցնել դատավարությունը մինչև նրա առողջանալը, քանի որ ըստ նրանց, Տիզյակովի բացակայությունը բացասաբար կանդրադառնա գործի բազմակողմանի քննարկման վրա: Նախկին պաշտպանության փոխնախարար Վալենտին Վարեննիկովն ու նրա պաշտպանը առաջարկեցին քրեական գործ հարուցել այն անձանց նկատմամբ, որոնց «անմարդկային վերաբերմունքի պատճառով» հիվանդի վիճակը ծանրացել է: Ընդմիջումից հետո հայտարարվեց Տիզյակովի գործն առանձին վարույթով անցկացնելու մասին: ԻՖ

Գորբաչովը նախազգուշացնում է

ԽՍՀՄ նախկին նախագահ Միխայիլ Գորբաչովը ելույթ ունենալով երեքշաբթի Մոսկվայում բացված «Համընդհանուր անվտանգություն» խորհրդաժողովին, հայտարարել է, որ անհրաժեշտ է քննարկել Ռուսաստանի փոփոխված ազգային շահերը և կանխագուշակել ապագան: Նա ընդգծել է, որ նոր «անվտանգության հիմնախնդիրներ», կարիք է զգացվում, ընդ որում անվտանգություն հասկացությունը պետք է ներառի ոչ միայն ռազմական կամ քաղաքական, այլև բնապահպանական կողմը: Գորբաչովը ներկաների ուշադրությունը հրավիրել է այն փաստին, որ ներկայումս նոր ճգնաժամ է հասունանում, և եթե միջոցներ չձեռնարկվեն, ապա հետևանքները կարող են աղետալի լինել: Խորհրդաժողովը կազմակերպել էին Գորբաչովի հիմնադրամի ռուսական և ամերիկյան մասնաճյուղերը, ինչպես նաև Ռաջիվ Գանդիի հիմնադրամը: ԻՖ

Նորից ածխագործների գործադուլ

Համաձայն ածխարդյունաբերության անկախ արհմիության նախագահի տեղակալ Իվան Մոխնաչուկի, սեպտեմբերի 6-ին հայտարարված գործադուլին մասնակցել են 237 ձեռնարկություն, ինչը կազմում է ընդհանուր թվի 67 տոկոսը, իսկ մոտ 1 մլն. արհմիության անդամներից՝ 560 հազարը: Ի. Մոխնաչուկը նշեց, որ գործադուլը տվել է իր արդյունքը՝ կառավարությունը վճարել է իր 500 մլրդ ռուբլի պարտքից 50 մլրդ. և խոստացել մինչև շաբաթվա վերջ փոխանցել ևս 30 մլրդ: Շեշտվեց նաև, որ գործադուլն ուներ զուտ տնտեսական բնույթ: ԻՖ

Բանկերն ուսումնասիրում են Ուզբեկստանի հեռանկարները

Միջազգային 58 բանկերի ու կորպորացիաների ներկայացուցիչներ են մասնակցում «Ուզբեկստանը և միջազգային բանկային կապիտալը. համագործակցության հեռանկարներ» համաժողովին, որն իր աշխատանքն սկսեց երեկ Տաշքենդում: Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի փոխնախագահ Ռոնալդ Ֆրիմանը ներածական խոսքում հույս հայտնեց, որ Ուզբեկստանի կառավարությունը հնարավոր ինվեստորների և գործընկերների աջակցությամբ կկարողանա բացահայտել հանրապետության տնտեսական պոտենցիալը և համագործակցության շահավետ հեռանկարները: Իսկ Ուզբեկստանի նախագահ Իսլամ Քարիմովը Ֆրիմանի հետ ունեցած հանդիպման ժամանակ հայտնեց, որ իր երկիրը գլխավոր նպատակ չի համարում արտասահմանյան բանկերից մեծ քանակությամբ վարկեր ստանալը, այլ առավել հետաքրքրված է համաշխարհային բանկային համակարգին արագ ինտեգրացման մեջ: ■

Խոշոր սկանդալ մի բաժակ խմիչքի պատճառով

Խմե՞լ, թե չխմել: Բնական է, ոգելից խմիչք: Այդպիսի խնդիր կարո՞ղ է, արդյոք, ծագել պաշտոնական մակարդակում երկու հարևան երկրների նախագահների միջև և դառնալ միջպետական հարաբերությունների վատթարացման պատճառ: Պարզվում է, կարող է: «Միդլ Իսթ» շաբաթաթերթը նշում է, որ նման խնդիրը խստորեն սրեց առանց այդ էլ լարված հարաբերությունները Թեհրանի և Անկարայի միջև, հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը:

Վերջերս Ստամբուլում տեղի ունեցավ իսլամական երկրների բարձր մակարդակով հանդիպում, որը կազմակերպել էր Տնտեսական համագործակցության կազմակերպությունը: Նրա աշխատանքի ավարտից հետո, ինչպես ընդունված է այդպիսի դեպքերում, թուրքական կառավարությունը կազմակերպեց պաշտոնական ճաշկերույթ:

Իրանի նախագահ Ալի Աքբար Ռաֆսանջանին խստորեն նախազգուշացրեց, որ ինքը բանկետի կգնա միայն այն դեպքում, եթե այնտեղ չհրամցվեն ոգելից խմիչքներ: Այդ հայտարարությունից զայրացած թուրքական արտաքին գործերի նախարար Հիքմեթ Չեթինը իր արարողակարգի ղեկավարին հրամայեց իրանական բարձրագույն հյուրին բացատրել, որ Թուրքիան աշխարհիկ պետություն է և որ ոգելից խմիչքները հրամցվում են պաշտոնական բոլոր ընդունելություններին: Ուստի Իրանի նախագահը պետք է հարգի թուրքական կանոնները այնպես, ինչպես ուրիշները հարգում են իրանական սովորույթները Թեհրանում: Սակայն Ռաֆսանջանին չհամաձայնեց և իր պահանջը հաղորդեց Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելին:

Առճակատումից խուսափելու համար Դեմիրելը ընդառաջեց իր իրանական գործընկերոջը: Ի զարմանս բարձրաստիճան հյուրերի, ճաշկերույթում հրամցվում էին միայն զովացուցիչ խմիչքներ:

Ինչպես պարզվեց հետագայում, նման ընդառաջումը թանկ նստեց Թուրքիայի նախագահի վրա: Ազատական մամուլը զայրույթով լցվեց: Թերթերը գրում էին, որ Դեմիրելը հարված հասցրեց թուրքական պետության աշխարհիկ հեղինակությանը այն պահին, երբ երկրում աճում է իսլամական արմատական գործունեությունը, որին սատարում են Իրանի կողմից: «Մըլլիյեթ» թերթն ընդգծում էր, որ Թուրքիայի մշտական քննադատությունները պատճառ են դառնում իրանական մամուլում հակաթուրքական արշավի, դավադրությունների և մահափորձերի, որոնք իրանական հատուկ ծառայությունները կազմակերպում են Թուրքիայում գտնվող Թեհրանի վարչակարգի ընդդիմադիրների դեմ:

Ոգելից խմիչքի վերաբերյալ միջադեպը ցնցեց թուրք հասարակայնությանն այն մասին, որը հակասում է Քեմալ Աթաթուրքի աշխարհիկ բարենորոգումներին, որը իսլամը բաժանեց պետությունից: Հ. Լ.

Թմրաբիզնես

«Պլատինո» գործողությունը

Մեդելինի կարտելին շոշափելի հարված հասցրին թմրանյութերի մաֆիայի դեմ պայքարող ուժերը: Ինչպես հաղորդում է «Տիեմպո» թերթը, միջազգային ոստիկանության լայնածավալ ձեռնարկման շնորհիվ ոչնչացվել է «սպիտակ մահվան» առևտրականների ցանցերից մեկը, որոնք Կոլումբիայից կոկային էին հասցնում ԱՄՆ:

Գործողությունն անցկացվել է ԱՄՆ-ի, Պուերտո-Ռիկոյի և Կոլումբիայի միաժամանակ 32 տարբեր կետերում և հանգեցրել բանկային 100 հաշիվների կալանմանը, որոնք մաֆիոզներն օգտագործում էին արտասահմանում հանցավոր կերպով ստացած միջոցները Կոլումբիա փոխադրելու համար: Ձերբակալվել են թմրամաֆիայի մոտ մեկ տասնյակ կապավորներ, որոնցից շատերին վաղուց էին որոնում: Առգրավվել են կոկայինի առաքման ինքնաթիռներ, ավտոմեքենաներ, զենք, ռադիոկապի միջոցներ, տարբեր փաստաթղթեր:

Գործողությունը, որ կրում էր «Պլատինո գործողություն» պայմանական անունը, հնարավորություն տվեց ոչնչացնել թմրադեղերի առևտրականների այն հանցավոր ցանցը, որով ամեն շաբաթ Կոլումբիայից Պուերտո-Ռիկոյով ԱՄՆ էր փոխադրվում 2,5–5 տոննա կոկային:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

Ձերբակալվեց Հռոմի պապի վրա հրթիռ արձակած մարդը

Ինչպես սեպտեմբերի 7-ին հայտնի դարձավ ՌԻԱ գործակալությանը, ձերբակալվել է այն մարդը, որը ազդանշանային հրթիռներից կրակել էր Հռոմի պապի երթուղու վրա: Ըստ որոշ տեղեկությունների, բռնել են հրաձգության փորձ արած եւս 3 մարդու: Մանրամասնությունները պարզվում են: Երկուշաբթի հետմիջօրեին, երբ մեքենաների շարասյունը մոտենում էր մայր տաճարին, որտեղ պապը հանդիպում ունենալու էր երիտասարդության հետ, անհայտ մեկը թռավ երթուղու երկայնքով գտնվող փայտե ցանկապատի վրայով, դուրս եկավ ճանապարհ եւ մահացու վիրավորվեց:

Սնարֆ

Ռուսաստանի ԳԽ որոշումը կարող է կրճատել ներդրումների ծավալը

Նախագահ Բորիս Ելցինի վետոյին հակառակ, Ռուսաստանի խորհրդարանում օտարերկրյա բանկերի գործունեության ոլորտի սահմանափակման վերաբերյալ օրինագծի ընդունմանը ձգտող որոշ պատգամավորների փորձերը լուրջ մտահոգություն են հարուցում Արեւմուտքի ֆինանսական շրջանակներում, գրում է Փարիզի «Էկո» ազդեցիկ թերթը: Եթե այդ օրինագծի օգտին Գերագույն խորհրդում նոր քվեարկության ժամանակ քվեարկի պատգամավորների երկու երրորդը, ապա նախագահական վետոն կկորցնի ուժը, նշում է թերթը, ավելացնելով, որ արեւմտյան մի շարք ֆինանսիստներ բավական կասկածամիտ են այն հարցում, թե Ռուսաստանի նախագահին կհաջողվի տարհամոզել պատգամավորներին: «Էկոն» արձանագրում է, որ Ռուսաստանում օտարերկրյա բանկերի գործունեության ոլորտը նվազագույնի հասցնելով, օրինագիծն ուղղված է առաջին հերթին արտասահմանցի մրցակիցներից ռուսական բանկերի պաշտպանությանը: Սակայն այդ օրինագծի ընդունումն անհանգիստ հետեւանքներով է հղի ոչ միայն արեւմտյան բանկերի, այլեւ բուն Ռուսաստանի համար, առաջին հերթին այն պատճառով, որ խիստ կկրճատվի Ռուսաստանի տնտեսության մեջ օտարերկրյա երկարատեւ ներդրումների ծավալը, գտնում է թերթը: Պատճառն այն է, որ բավարար փորձ եւ պատկառելի դրամագլուխներ չունեցող ռուսական բանկերն առայժմ չեն վայելում արտասահմանցի ներդրողների վստահությունը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ

Սուպերդոլլարները Ֆրանսիայում

Ֆրանսիական ոստիկանությունը կալանավորել է Ֆրանսիայի մի ձեռներեցի, որն ունի ֆիրմա Ռումինիայում: 11 հազար կեղծ 100 դոլլարանոցներ Ֆրանսիա ներմուծելու համար նա հավանաբար կփոխանցվի ամերիկյան [illegible]կան մարմիններին, որոնք վաղուց փնտրում են «սուպերդոլլարների» հետքը: Դատելով նրանց որակը, ենթադրվում է, որ այդ դոլլարները կարող է արտադրել շատ հզոր մի կազմակերպություն: Գոյություն ունի 2 վարկած: Ըստ առաջինի, սուպերդոլլարներ արտադրում է Կոզա Նոստրան, երկրորդը վերագրում է Իրանին, որը, ըստ ԱՄՆ-ի հատուկ ծառայությունների ենթադրության, ծավալել է դոլլարների մասսայական արտադրություն ամերիկյան տնտեսությունը թուլացնելու նպատակով: Այս անգամ մի նոր հետք է հայտնաբերվել, որը տանում է դեպի Արեւելյան Եվրոպա:

ՌԻԱ

Որովայնային տիֆ Վոլգոդոնսկում

Ինչպես ԻՏ-ին հայտնեցին Ռուսաստանի արտակարգ իրավիճակների պետական կոմիտեում, մինչեւ սեպտեմբերի 7-ը Ռոստովի մարզի Վոլգոդոնսկ քաղաքում որովայնային տիֆի կասկածանքով հիվանդանոց է տարվել 349 մարդ, այդ թվում 129 երեխա: 216 մարդու, այդ թվում 76 երեխայի ախտորոշումը հաստատվել է:

ԻՏ

Մարզական

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄՈՎ

Թուրքիայի Բուրսա քաղաքում սկսվեց բռնցքամարտի Եվրոպայի հերթական առաջնությունը: Հայաստանի հավաքականը բավականին ներկայացուցչական կազմով է մեկնել Թուրքիա: Երբ Տամպերեյում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնությանը մեր թիմը մասնակցել է 7 բռնցքամարտիկներով, ապա այս անգամ ասպարեզ են դուրս գալու կաշվե ձեռնոցի 10 վարպետներ: Մեր գլխավոր թիմում այս անգամ բացակայում են Ֆինլանդիայում տեղի ունեցած աշխարհի վերջին առաջնության երկու մրցանակակիրները՝ աշխարհի չեմպիոն Նշան Մունչյանը եւ բրոնզե մեդալակիր Արշակ Ավարտակյանը: Ինչպես հայտնի է, Նշան Մունչյանը իր հայտարարության համաձայն թողնել է Եվրոպայի հերթական առաջնությունը: 33-ամյա բռնցքամարտիկը, որը դարձել է թե Եվրոպայի եւ թե աշխարհի չեմպիոն, ինչ խոսք, բարոյական իրավունք ունի որոշելու, թե որ մրցումին կմասնակցի: Արշակ Ավարտակյանը վերջերս ամուսնացել է եւ հիմա գտնվում է Սամարայում: Չնայած մեր տիտղոսակիր բռնցքամարտիկների բացակայությանը, ըստ հանրապետական սպորտային բռնցքամարտի պետական մարզիչ Կարլոս Ջաներյանի, ՀՀ հավաքականի վիճակը հիմա անհամեմատ լավ է, քան աշխարհի առաջնության շեմին էր: Եւ դա բնական է, քանի որ խոստումնալից մրցանը հնարավոր չէր ինչպես հարկն է նախապատրաստվել աշխարհի առաջնությանը: Մեր ընտրանին այս անգամ տարբեր փուլերով հավաքներ անցկացրեց Ծաղկաձորում: Հայ բռնցքամարտիկները վերջում 7-օրյա համատեղ հավաք անցկացրին նաեւ Իրանի հավաքականի հետ եւ Թուրքիա մեկնելուց առաջ ընկերական մրցամարտ անցկացրին նրանց հետ:

Բռնցքամարտիկների մասնակցությունը Եվրոպայի առաջնությանը հեշտ չեղավ կազմակերպել: ՀՀ սպորտվարչությունը ի վիճակի էր միայն 6 բռնցքամարտիկի գործուղել մրցաշարին: Մնացած 4-ի հարցը հնարավոր եղավ լուծել միայն շնորհիվ «Դինամո» մարզընկերության, բռնցքամարտի հանրապետական ֆեդերացիայի եւ լուսավորության նախարարության մենամարտային մարզաձեւերի Գյումրիի մարզադպրոցի օգնության: Մեր հավաքականը համալրված է հիմնականում երիտասարդ եւ հեռանկարային բռնցքամարտիկներով, բայց կան նաեւ ավագներ: Թուրքիայի ռինգ են դուրս գալու Եվրոպայի նախկին չեմպիոն, ԽՍՀՄ առաջնությունների բազմակի հաղթող Մելսակ Ղազարյանը, ԽՍՀՄ Սպարտակիադայի չեմպիոն եւ առաջնությունների մրցանակակիր Ալեքսան Նալբանդյանը, փորձառու Լեոնիկ Պապյանը:

Ահա Եվրոպայի առաջնությանը մեկնած ՀՀ հավաքականի կազմը.

48 կգ՝ Ալեքսան Նալբանդյան (Երեւան)
51 կգ՝ Լեոնիկ Պապյան (Վանաձոր)
57 կգ՝ Տիգրան Հովհաննիսյան (Գյումրի)
60 կգ՝ Մելսակ Ղազարյան (Գյումրի)
63.5 կգ՝ Արմեն Գեւորգյան (Գյումրի)
67 կգ՝ Հայկ Հակոբյան (Երեւան)
71 կգ՝ Հովհաննես Սարգսյան (Գյումրի)
75 կգ՝ Մխիթար Վանեսյան (Երեւան)
91 կգ՝ Դավիթ Դարիբյան (Երեւան)
Գերծանր քաշային՝ Կարեն Ջանուզյան (Երեւան):

Հավաքականի ավագ մարզիչն է Ռաֆայել Մեհրաբյանը, մարզիչն է Դերենիկ Ոսկանյանը: ■

Մայք Պաուելը մնում է մենակ

Երբ 1968 թ. Մեխիկոյում տեղի ունեցած օլիմպիական խաղերում ամերիկացի Բոբ Բիմոնը ցատկեց 8 մ 90 սմ եւ գերազանցեց Իգոր Տեր-Հովհաննիսյանի աշխարհի ռեկորդը (835 սմ), որը մեր հայրենակիցը սահմանել էր Երեւանում, ամբողջ մարզական աշխարհն այն կարծիքին էր, որ դա չի հաղթահարվի մինչեւ նոր դարաշրջանի սկիզբը: Բայց անկարելին կատարվեց: 1991 թ. Տոկիոյում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնությունում լայն շրջանակներին անծանոթ ամերիկացի մեկ այլ հեռացատկորդ Մայք Պաուելը կատարեց այդ պատմական ցատկը, աշխարհի ռեկորդը հասցնելով 895 սմ-ի: Այդ ֆանտաստիկ արդյունքը 9 սմ-ով ավելին է Ծաղկաձորում Ռոբերտ Էմմիյանի կողմից 1987 թ. սահմանած Եվրոպայի ներկայիս ռեկորդից եւ 5 սմ-ով ավելի Բոբ Բիմոնի լուսնային ցատկից: Պաուելը նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի ոսկե մեդալը, իսկ աշխարհի եւ օլիմպիական խաղերի բազմակի չեմպիոն Կարլ Լուիսը, բավարարվելով արծաթե մեդալով եւ արդեն մնալով այս զարմանալի ցուցանիշից, թեւաթափ եղավ, եւ պատահական չէ, որ չմասնակցեց Շտուտգարտում տեղի ունեցած աշխարհի վերջին առաջնության հեռացատկի մրցումներին: Լուիսը համոզված էր, որ Բիմոնի ռեկորդն ինքը կգերազանցի, սակայն դա նրան չհաջողվեց: Մայք Պաուելն իրեն մենակ է զգում առանց իր լեգենդար հայրենակցի:

- Առանց Լուիսի, ասում է Պաուելը, հեռացատկի մրցումները կորցնում են իրենց հետաքրքրությունը: Լուիսն ուզում է նվաճել միայն ոսկե մեդալ, իսկ ես էլ ամեն անգամ ուզում եմ սահմանել մի նոր ռեկորդ: Ուզում եմ կատարել 9 մետրանոց մի ցատկ: Ժողովուրդը կարծում է, թե դա հեշտ է եւ ամեն անգամ պահանջում է մի նոր ռեկորդ, ավելացնում է Պաուելը:

Ամերիկացի աշխարհի ռեկորդակիր Լուիսի պես ուզում է մասնակցել նաեւ 100 եւ 200 մ մրցավազքների առաջավազքի մրցումներին, եւ, իր կարծիքով, ուսով այդ ձեւերում էլ պետք է դառնա աշխարհի ուժեղագույններից մեկը:

Շտուտգարտի աշխարհի առաջնությունում չեմպիոնի կոչումը նվաճած Մայք Պաուելը հեռացատկից հաղթահարում է նաեւ 220 սմ բարձրությունը: Չնայած նա 29 տարեկան է, բայց բարձր արդյունքներ է ցույց տալիս նաեւ առաջավազքում: Պաուելը հեռացատկի հասված է եկել բասկետբոլից, եւ շատերի վկայությամբ այս մարզաձեւում կարող էր դառնալ պրոֆեսիոնալ:

- Ես զզվում եմ հեռացատկից, հայտարարում է Մայք Պաուելը, ավելացնելով, որ իր տարիքը չի կարող արգելք լինել իրեն դրսեւորելու նոր մրցաձեւերում: Լինֆորդ Քրիստին (100 մ առաջավազքի աշխարհի չեմպիոն) փաստեց, որ 30-ից բարձր տարիք ունեցող մարզիկը դեռ կարող է հաջողություններ ունենալ, ասում է Մայք Պաուելը:

Հեռացատկի աշխարհի ռեկորդակիրի եւ չեմպիոնի երազանքը, որը մասն է կազմում աշխարհահռչակ երգչուհի Դիանա Ռոսի խմբին, ուզում է ապագայում հեռուստասերիալային հայտագիրներ պատրաստել:

Հեռացատկն առանց Կարլ Լուիսի եւ դրամական պարգեւների կորցնում է իր հետաքրքրությունը: Մայք Պաուելն այսօր մնացել է մենակ, մենակ իր բացառիկ ռեկորդով, բայց նա մենակ է նաեւ ուժեղ հեռացատկորդների պակասության պատճառով:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԻՐՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

«Կոտայքը» լքում է դաշտը

ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության 16-րդ տուր

«Շիրակ»-«Նաիրիտ» 3-1 (Ս. Կարապետյան-2, Ա. Խաչատրյան՝ «Շիրակ», Հ. Մարտիրոսյան՝ «Նաիրիտ»):

«Բանանց»-«Երազանք» 5-1 (Անդրանիկ Հովսեփյան-3, Է. Վերանյան, Ս. Կոստանդյան՝ «Բանանց», Ա. Աղաբաբյան՝ «Երազանք»), «Կոտայք»-«Ցեմենտ»-ի հանդիպումը կիսատ մնաց, «Մալաթիա-Կիլ»-«Կանազ» 2-2:

16-րդ տուրում հեթ-տրիկի հեղինակներ դարձան Գեղամ Հովհաննիսյանը (ՀՄԸՄ) եւ Անդրանիկ Հովսեփյանը («Բանանց»):

«Կոտայք»-«Ցեմենտ» հանդիպումը մնաց կիսատ: Պատճառներն իմանալու համար դիմեցինք հանդիպման գլխավոր մրցավար, ՖԻՖԱ-ի մրցավար Սլավա Ղազարյանին:

- Հանդիպման ավարտին մնում էր ընդամենը 18 րոպե: Հյուրերը՝ Արարատի «Ցեմենտի» ֆուտբոլիստները խաղը շահում էին 2-0 հաշվով: Դատելով մրցակցության ընթացքից, դաշտի տերերը փրկության ոչ մի հույս չունեին եւ հանկարծ «Կոտայքի» գլխավոր մարզիչ Նազար Պետրոսյանի հրահանգով թիմը թողեց խաղադաշտը: Ինձ համար էլ հանելուկ էր դա, եւ չեմ կարող ասել, թե նման անսպասելի արարքի պատճառաբանությունը որն է: Հետո «Կոտայքի» ղեկավարները խոստովանեցին, որ սխալ են գործել: Բոլոր դեպքերում հարցը կքննվի ֆուտբոլի ֆեդերացիայում եւ համապատասխան վճիռ կկայացվի, ասաց մրցավարը:

Մեզ չհաջողվեց իմանալ մյուս կողմի կարծիքը: Առաջիկայում մենք կհանդիպենք նաեւ Նազար Պետրոսյանին, որը հանրային դեմս մեր բարեկիրթ մարզիչներից մեկն է եւ իր կողմից նման արարքը տարակուսանք է առաջացնում: Առաջնության 4 առաջատարները համբերատարորեն շարունակում են իրենց հաղթարշավը եւ հիմնականում մրցակիցների նկատմամբ առավելության են հասնում խոշոր հաշիվներով: Հասկանալի է, որ չեմպիոնի հարցը եւ մյուս մրցանակակիրների վերջնական դասավորությունը կախված կլինի «Արարատի», «Շիրակի» «Բանանցի» եւ ՀՄԸՄ-ի միջեւ հանդիպումների արդյունքներից: Այդ տեսակետից հսկայական հետաքրքրություն է առաջացնում սեպտեմբերի 10-ին «Հրազդան» մարզադաշտում կայանալիք «Արարատ»-ՀՄԸՄ հանդիպումը, որն սկսվելու է ժ. 17-ին:

Չնայած «Բանանցի» նախկին հարձակվող Արոս Բարսեղյանը վաղուց չի խաղում եւ տեղափոխվել է Բեյրութի ՀՄԸՄ, սակայն շարունակում է մնալ մեր առաջնության գլխավոր ռմբարկուն: Նա խփել է 20 գնդակ: Իր անվան դիմաց 18 գնդակ ունի Գեղամ Հովհաննիսյանը: 3-րդ տեղում է «Վանի» հարձակվող Արա Եվդոկիմովը՝ 14: Վերջին տուրերում գրեթե առանց գնդակի դաշտից չի հեռանում Արմեն Շահգելդյանը («Արարատ»), որն արդեն խփել է 12 գնդակ: Նա աչքի է ընկնում նաեւ գոլային փոխանցումներով: Ի դեպ, Ֆրանսիայի առաջնությունում ռմբարկուների համար առանձին հաշվարկ է տարվում նաեւ գոլ+գոլային փոխանցում արդյունքով, որը նպաստում է, որ հարձակվողները բազմակողմանի վարպետություն դրսեւորեն:

Առաջնության աղյուսակը սեպտեմբերի 8-ի դրությամբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Բանանց	26	15	13	0	2	65-11
2. Շիրակ	26	16	13	0	3	61-15
3. ՀՄԸՄ	26	15	13	0	2	54-19
4. Արարատ	26	14	12	2	0	52-6
5. Վան	21	16	10	1	5	44-22
6. ՀԱՄ-ՖԻՄԱ	17	16	8	1	7	38-28
7. Կանազ	14	16	6	2	8	22-28
8. Երազանք	14	16	6	2	8	27-38
9. Ցեմենտ	13	14	5	3	6	19-28
10. Նաիրիտ	12	16	5	2	9	14-35
11. Զվարթնոց	11	15	5	1	9	19-33
12. Իմպուլս	8	16	4	0	12	23-55
13. Քասախ	8	16	3	2	11	14-68
14. ՄԿ	6	16	1	4	11	11-49
15. Կոտայք	4	15	2	0	13	19-47

Հաշիվը բացվեց. Կարպով-Թիման՝ 1-0

ՖԻԴԵ-ի հովանու տակ անցկացվող շախմատի աշխարհի առաջնության Կարպով-Թիման մրցամարտի 1-ին պարտիան ավարտվեց Անատոլի Կարպովի հաղթանակով, որը խաղում էր սեւ ֆիգուրներով: Ընդհանրապես մինչեւ հիմա, հաշվի առնելով արդյունավետ պարտիաները, Կարպովը բացահայտ առավելություն ունի Թիմանի նկատմամբ: Կարպովը հաղթել է 20 անգամ եւ զիջել ընդամենը 5 պարտիայում:

Դա վկայում է, որ նրա վերջնական հաղթանակը այս մրցամարտում կասկած չի հարուցում: 1-ին պարտիայում Թիմանը մարտավարորեն էր տրամադրված, խաղում էր ակտիվ ոճով, նույնիսկ գրոհի համար ֆիգուր զոհաբերեց, սակայն աշխարհի նախկին չեմպիոնը պաշտպանվեց սառնասրտորեն եւ նավակի դիմաց ունենալով 2 թեթեւ ֆիգուր՝ կարողացավ իրացնել առավելությունը: Երեկ Լոնդոնում սկսվեց նաեւ պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի աշխարհի առաջնության եզրափակիչ մրցամարտը Գարրի Կասպարովի եւ Նայջըլ Շորթի միջեւ: ■

Մարզական խճանկար

Քլինթոնը եւ Գոլֆը

Միացյալ Նահանգների նախագահ Բիլ Քլինթոնը պատրաստվում էր իր ամառային արձակուրդներն անցկացնել Միացյալ Նահանգների ֆինանսների քարտուղար Ռոջե Ալթմանի «Ռանչի» գյուղական տանը: Բայց երբ Քլինթոնն իմացավ, որ Ռանչիի մոտակայքում չկա գոլֆի խաղադաշտ, հրաժարվեց քարտուղարի հրավերից:

Ջորդանի խոհանոցը

Երբ ուզում եք Չիկագո քաղաքում ճաշել Մայքլ Ջորդանի ճաշարանում, ձեր տեղերը պետք է ապահովեք վեց օր առաջ:

Խաղ 3600 մ բարձրության վրա

Վենեսուելայի հավաքականի ֆուտբոլիստներն աշխարհի առաջնության ընտրական խաղում Բոլիվիայի մայրաքաղաք Լա Պասում, որը գտնվում է ծովի մակերեւույթից 3600 մ բարձրության վրա, 1-7 խոշոր հաշվով զիջելով Բոլիվիայի հավաքականին, խաղից հետո խնդրեցին վեց բալոն թթվածին իրենց շնչառությունը վերականգնելու համար:

Նոր ցանկ

Ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիան որոշել է ազգային հավաքականներին միավորներ տալ իրենց անցկացրած խաղերի արդյունքների համաձայն: ՖԻՖԱ-ի ցուցակը նմանվում է թենիսի ATP-ի ցուցակին: Ամեն մի խաղին միավոր է տրվում, եւ գործակիցը համապատասխանում է խաղի արդյունքին: Ըստ նախորդ ցուցանիշների, ՖԻՖԱ-ի ցուցակը գլխավորում է Գերմանիայի հավաքականը:

Կասեցված մրցավարներ

Կոլումբիայի ֆուտբոլային լիգան խիստ ձեւով պատժեց պրոֆեսիոնալ 16 մրցավարների, որոնք մեղադրվում էին կաշառակերության մեջ:

Բարսելոնի պարտքը

1992 թ. օլիմպիական խաղերը, որ տեղի ունեցան Բարսելոն քաղաքում, 300 միլիոն դոլլարի պարտք թողեցին քաղաքի ղեկավարներին: Բարսելոն քաղաքի եւ Կատալոնիա նահանգի մարզական կազմակերպությունները մինչեւ 2009 թ. պիտի մարեն իրենց պարտքերը:

Գ. Ա.

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ «ԻՄԱԿ» ՖԻՐՄԱՆ

Առաջարկում է բեռների տեղափոխում ԻԼ-76 ինքնաթիռներով Երեւան-Ստավրոպոլ երթուղով: Ըստ պատվերի, Ձեր բեռները կտեղափոխենք ԱՊՀ ցանկացած վայր: 1 կգ բեռի ուղեվարձը` դոլլարային. Վճարումը ցանկացած ձեւով:

Ընդունում է արդյունաբերական ապրանքների խոշորման պատվերներ ԱՊՀ ցանկացած երկրում:

Ապահովում է ապահովագրման եւ պահեստային ծառայություններ Ստավրոպոլում եւ ավտոտրանսպորտով: Ընդունված գներից 30% էժան բեռների տեղափոխում Ստավրոպոլից ԱՊՀ ցանկացած վայրը: Ուղեւորների համար ուղերթեր «Էրեբունի» օդակայանից`
ԵՐԵՎԱՆ-ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ-ԵՐԵՎԱՆ,
ԵՐԵՎԱՆ-ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ-ԵՐԵՎԱՆ,
ԵՐԵՎԱՆ-ԱՍՏՐԱԽԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ:

Կազմակերպում է նախնական պատվերներով ուղեւորների եւ բեռների ինքնաթիռներով տեղափոխում ԱՊՀ ցանկացած երկիր եւ երկարատեւ համագործակցության հիման վրա արտասահմանյան ցանկացած երկիր:

Իրացնում է սննդամթերք, նաեւ ընդունում է նրանց ձեռքբերման նախնական պատվերներ եւ ներմուծումը Հայաստան մեկ շաբաթում:

İMAC

✉ Երեւան, Իսահակյան 28, 3-րդ հարկ
✆ 52.97.40, 52.99.83 FAX 56.15.48

PUBLISET

NICA
INVESTMENT COMPANY

Նիկա ինվեստիցիոն ընկերությունը հրավիրում է իր ավանդատուներին ընկերության գրասենյակ սննդամթերք ձեռք բերելու:

Կարագ «Հոլանդական» անգլիական արտադրության:
Արժեքը`
1961-92 թթ. թողարկման թղթադրամներով 1925 ռուբլի,
1993 թ. թողարկման թղթադրամներով 1700 ռուբլի

ՎԱՃԱՌՔԸ ԿԱՏԱՐՎԵԼՈՒ Է ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 9-ԻՑ 11-Ը:

Մեր հասցեն. Երեւան, Սայաթ-Նովա 7 (Օպերայի դիմաց): Հեռ. 56-79-46

PUBLISET

ԲՈՒԺՈՒՄ ԱՌԱՆՑ ԴԵՂԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ

Էքստրասենս Ա. Ս. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ բուժում է` երեւանյան հիվանդություն, գիրություն, խրոնիկական տոնզիլիտ, բրոնխոսպազմներ, հայմորիտ, ֆրոնտիտ, գլխացավ, գլխապտույտ, ողնացավ, նյարդային համակարգի հյուծվածություն, օրգանների ֆունկցիոնալ խանգարումներ:

Հասցեն` Երեւան, Մուրացանի փ. 115, երկաթգծի հիվանդանոց, 5-րդ հարկ, 518 սենյակ

Ընդունելությունն ամեն օր (բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից) ժամը 09:00-12:00:

հեռախոս 45-60-34

ԹՐԱՆՍ ԱՐՄԵՆ

ՃԱՄՓՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍԿՍՈՒՄ Է ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԹՐԱՆՍ ԱՐՄԵՆԸ սեպտեմբերի 10-ից կազմակերպում է կանոնավոր չվերթեր Երեւան-Միլան եւ Միացյալ Նահանգների 100-ից ավելի քաղաքներ:

ԹՐԱՆՍ ԱՐՄԵՆԸ կազմակերպում է նաեւ բեռների եւ ծանրոցների տեղափոխում ԱՄՆ:

Արագ, էժանվեր եւ ապահով աշխարհի լավագույն ավիաընկերությունների միջոցով ԹՐԱՆՍ ԱՐՄԵՆԸ կկազմակերպի ձեր ուղեւորությունը:

TRANS ARMEN

Երեւան, Կիեւյան 19
27-04-21, 27-48-33

PUBLISET

Industrial trade centre

Երեւանյան գրասենյակն առաջարկում է գործարար մարդկանց բացի Marlboro-ից մեծածախ ամեն տեսակ արտասահմանյան ծխախոտ Հանձնումը Ռուսաստանում

Մեր հասցեն
Երեւան «ԱՆԻ» հյուրանոց
301, 303
Հեռախոսներ
56 43 97, 59 43 01,
59 01 03

Գրասենյակը աշխատում է ժամը 10.00-18.00

PUBLISET

ԼԻՄԵՆՍ ՍՊԸ

LIMENS

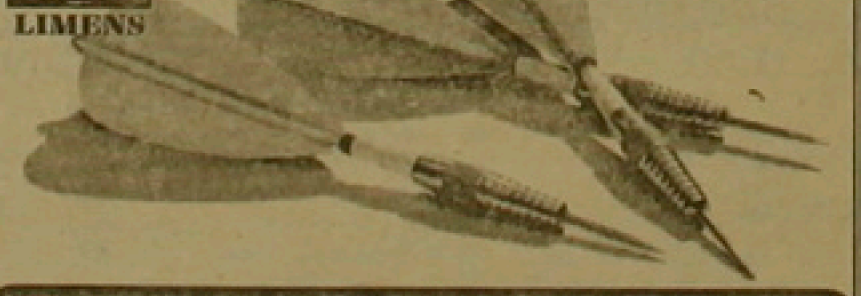

Համաշխարհային հանգստի բացառիկ հնարավորություն Շվեյցարիայում (Լյուցեռն)

ՀՀ թիմի մասնակցությամբ շախմատի աշխարհի առաջնության այցելություն

Բարձրակարգ ավտոմեքենաների ձեռքբերում

Ուղեգրի տեւողությունները` 7, 9, 12 օր: Հոկտեմբերի 23-ից մինչեւ նոյեմբերի 3-ը: Հայտերն ընդունվում են մինչեւ սեպտեմբերի 15-ը:

Հեռախոս` 57-03-30, 52-12-48, 55-45-58, 55-36-30

PUBLISET

SARDARAPAT
travel

58.01.91 64.62.27

Հրավիրում ենք Ձեզ բոլորի
ամեն երեքշաբթի
ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԿՐԱՍՆՈԴԱՐ

Հասցեն` Սպայի տուն

PUBLISET

ARMENIA-MAGYAR ORSZAG

ԻՐԱԿԱՆԱՑՐԵՔ ՁԵՐ ԵՐԱԶԱՆՔԸ ԱՊՐԵԼՈՒ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ

Բուդապեշտի «Հայ-հունգարական առեւտրի տան» հեղինակավոր իրավաբանները կօգնեն Ձեզ օրինականացնել Ձեր բնակությունը Հունգարիայում եւ հիմնադրել այդ երկրում Ձեր սեփական գործը (արտադրական ձեռնարկություն, կոմերցիոն ընկերություն, առեւտրի սրահ, ռեստորան եւ այլն):

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հասցեն. Թումանյան 2, Թատերական հրապարակի մոտ Հեռ. 56 06 05, 56 08 12

PUBLISET

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՍԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562663

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H.AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւաւորման եւ առաւետականների հեղինակ ՊԱՎԵԼ ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ

ՀՀ նախարարների խորհրդին առընթեր «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունեաց 2 Գրանցման թիւ 65 Պատվ. 69149 Տպաքանակ 36 000 Պատվեր 1590 Ստորագրված է տպագրութեան` 7. 9. 1993

digitised by A.R.A.R.@